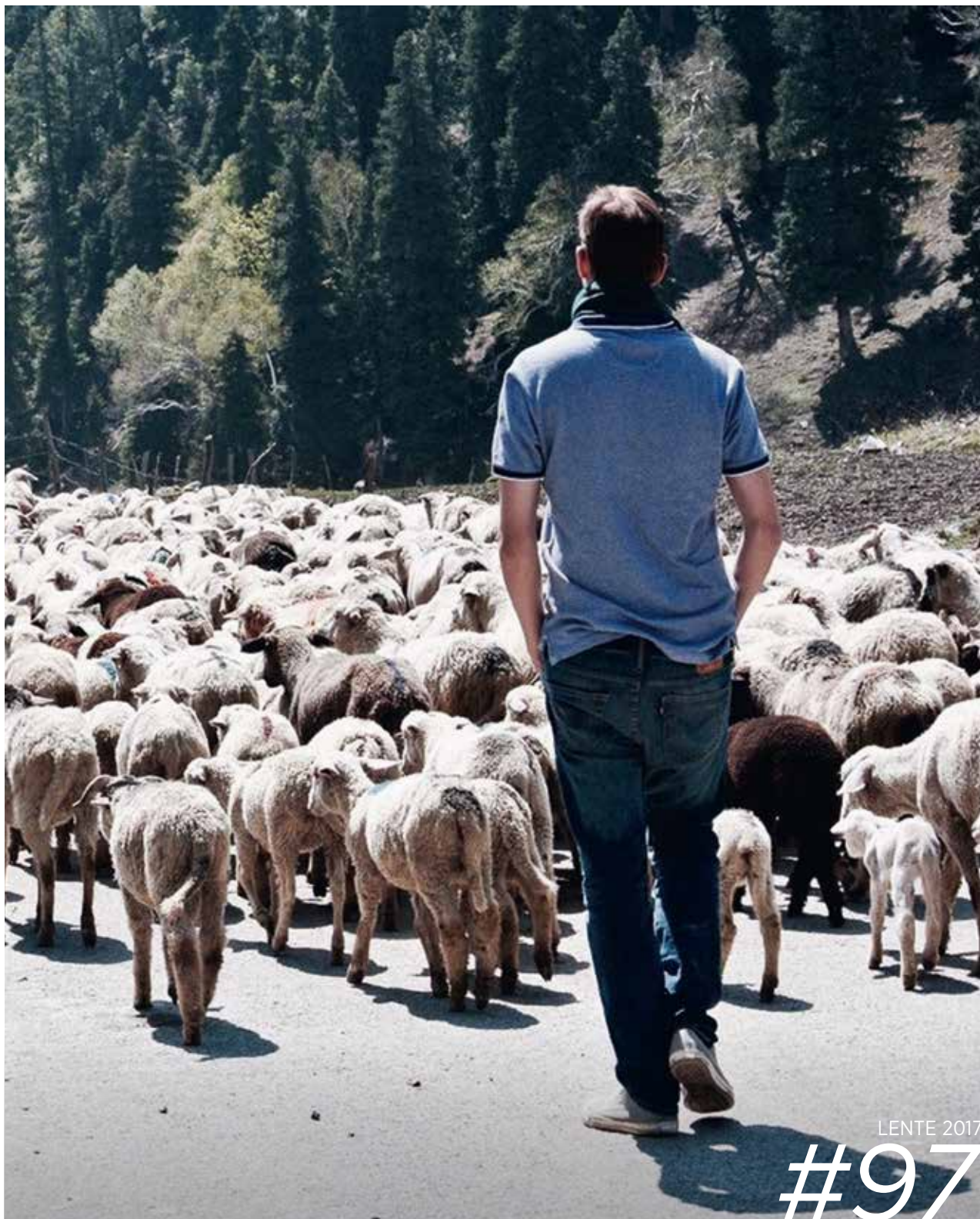

Vlamingen

IN DE WERELD

WONEN, WERKEN EN ONDERNEMEN IN HET BUITENLAND

VIW.BE

LENTE 2017

#97

REPATRIATIE | STUDEREN IN ITALIË | EXPAT & LIEFDE

INHOUD

VIW Academie	05
Eerste hulp bij repatriatie	06
Culturele Tenoren: Design in Hongkong	08
Familiekroniek in de Aostavallei	10
Naar de Kaap	12
Moedertaalonderwijs	14
Juridisch	15
Muziek over de grenzen heen	16
Van expatmama tot jeugdschrijfster	18
Internationaal ondernemen in China	20
(Model)studente in Italië	22
Op zoek naar kennis	24
Expat en Liefde	26
B&B volgens zorgend concept	31
Van student tot werknemer en vader	32
Europees Recht	34
Expatriebriek	35
Vertrekkensklaar: Naar Georgië	36
Op de barricaden in Ierland	38
Overal ter wereld thuis	40
Piazza	42
Gidsen in Engeland	44
Gespot	45

Leven meervoud van lef

Een nieuwe lente (toch in Europa), een nieuw begin. Voor jouw vertrouwde organisatie, die met Greta Ickx een nieuwe voorzitter heeft. Ofschoon ze binnen onze stichting al veel langer een gewaardeerde stem heeft, kan je nader met haar kennismaken na het omslaan van deze pagina.

Een nieuwe start is er ook voor dit magazine, voor de lay-out althans. De gedrevenheid om een boeiende mix van artikels te brengen, blijft. Lef is de rode draad door het eerste nummer van deze jaargang: 'leven als meervoud van lef'. Hoewel het grammaticaal niet klopt, is deze levenswijze van toepassing op elkeen die buitenlandse plannen realiseert. Soms moet je gewoon durven. De moed hebben om mateloos te leven, met mededogen voor jezelf, als struikelende mens.

Hoewel de globalisering een stille transformatie is, die al vijf eeuwen aan de gang is, mogen we de huidige mondiale dynamiek vandaag beschouwen als een game changer. Wanneer Katerin Theys afstudeert als interieurarchitecte, staat één ding vast: ze wil haar horizon verbreden en de wereld zien, liefst al doende wat ze graag doet. Het bracht haar naar Hongkong, waar ze projecten verwezenlijkt die tot de verbeelding spreken. Ze is de eerste in een reeks Culturele Tenoren, die we in elke editie aan bod laten komen, een serie geïnitieerd door het departement Buitenlandse Zaken van de Vlaamse overheid. Dat je kansen moet grijpen, weet West-Vlaams ondernemer David Holvoet als geen ander. Op zijn tweeëntwintigste reeds ontdekte hij in China de ontelbare mogelijkheden. Na zijn studie vertrok hij naar Shanghai en keek niet meer om.

Een thuis creëren in Buenos Aires, Mumbai of Londen, daar draait Nick Vermeulen zijn hand niet voor om. Sinds een uitwisseling voor zijn studie hem over de grens bracht, weet hij dat je een thuis overal kunt vinden. Wie lef en creativiteit in de blender stopte, is Michiel Das, die zich tijdens volle crisisperiode in Spanje op een wel heel bijzondere manier van een job verzekerde. Dat ook het behouden van principes wel eens lef en doorzetting vraagt, toont Sarah Vanden Broeck, die in Ierland haar overtuigingen aangescherpt ziet.

Slechts enkelen zijn het van het toenemende aantal Vlamingen in het buitenland. Ze wrikken zich niet los, maar kozen in hun leven ook niet voor het uitgedokterde, voor-spelbare en veilige stramien. Ze volgen hun buikgevoel, hun voelhorens en worden vooruitgestuwd. De consequenties, die er zeker zijn, nemen ze erbij. Maar ze staan wel midden in het leven. En wie lef heeft, is authentiek. Luchtkastelen dromen ze niet, ze metselen ze, met hun idealen als cement. De nagel op de kop slaat Tamira Gunzburg, die leeft naar de wijze woorden van schrijfster Nora Ephron: 'be the heroine of your own life'.

Koen Van der Schaeghe

OFFICIËLE VERTEGENWOORDIGERS VLAMINGEN IN DE WERELD

ALGERIJE Algiers Stroobandt Ronny	DUITSLAND Noordrein-Westfalen Waeterloos Veerle Berlijn Moens Walter	INDIA Bangalore Verfaillie Els Chennai Baeyens Guy Mumbai Reynaers Els	PANAMA Chiriqui Bogaert Bertrand	THAILAND Bangkok Bull Eddy
ARGENTINIE Buenos Aires Remaut Reinhilde	ECUADOR Quito De Vuyst Piet	INDONESIE Jakarta Wouters Paul	PARAGUAY Capitan Miranda – Itapua Godefroid Conny	TUNESIE Tunis De Jonghe Solange
AUSTRALIE Adelaide Deco Rudi En Raspoet Inez Perth Van Der Eecken Tineke Victoria Demuyne Nancy	FILIPPIJNEN Manila Geerts Peter	ITALIE Bologna Salsi Sonia Milaan Verstreken Marleentje	POLEN Warschau Van Hool Annick	VIETNAM Hanoi Laukens Philippe
BRAZILIE Sao Paulo Puyneers Peter	FINLAND Helsinki Raeymaekers Sven	JAPAN Osaka Cattrysse Bernard Tokyo Descheemaeker An	QATAR Doha De Bruycker Ilse	VSA Arizona / Phoenix Wynant Al California, Monterey Fiers Vera Colorado / Golden Kennedy Vera Georgia / Atlanta Cloet Mieke Illinois / Chicago Ryckbosch Bart Ohio / Aurora Dauwen Erik Oregon / Portland Vermeulen Stefaan Nevada / Las Vegas Vandekerckhove Frank New York / Regio New York Higham – Bouten Kaat New York/New York City Van Doren Hilde Pennsylvania / Philadelphia Mertens Daisy Washington Dc Quintyn Marc Wisconsin / Brussels Binard Joseph
CANADA British Columbia Elsier Bruno New Brunswick Bodart Fanny Quebec Focquet Mireille	FRANKRIJK Parijs Goezu Andre Nord-Pas De Calais Van Diest Saskia Ile De France Borlau Frederik Lyon Goorden Ann	LETLAND Riga Devriendt Manten	RUSLAND Sint-Petersburg Schroe Ralph	
CHILI Santiago Magnus Annemie	GAMBIA Bakau Goossens Bart	LUXEMBURG Steinsel De Corte Fred	SERVIË Belgrado Delva Gilberte	
CHINA Shanghai De Ceuster Alex	GROOT-BRITTANNIË Londen Vermeylen David Surrey Beckers Brit	MALEISIË Kuala Lumpur Van Leuven Sofie	SINGAPORE Singapore Vermeulen Karla	
COLOMBIA Bogota Otten Filip	HONGARIJE Boedapest Temmerman Kim	NIEUW ZEELAND Auckland De Belder Mine Christchurch Rottiers Patrick	SPANJE Alicante/Althea Ryckaert Dieter Catalonie / Barcelona Wouters Myriam Madrid Dauwe Mieke Malaga / Marbella Breugelmans Roel Tenerife Verhoest Roger Valencia Lesage Kristien	
COSTA RICA Liberia Matton Maureen	IERLAND Dublin Vanhoeck Jacques	NOORWEGEN Kolsas Van Laenen Filip	SURINAME Paramaribo Helderweert Tom	ZWEDEN Bollnas Van Louwe Luc Stockholm Vanhove Tiny
DENEMARKEN Horsholm Swerts Sophie	IJSLAND Kopavogur Van De Putte – Kjartan Koen	OOSTENRIJK Wenen Leers Andre		ZWITSERLAND Geneve De Ceuster Bert Zurich Adriaans Insun
DOMINICAANSE REPUBLIEK La Romana Demyttenaere Inge				

COLOFON

VLAMINGEN IN DE WERELD is het driemaandelijks tijdschrift van de gelijknamige Stichting van Openbaar Nut, de enige belangenvereniging voor Vlamingen die in het buitenland (willen) wonen, leven, werken. **CORRESPONDENTIEADRES & RECLAMEREGIE** Vlamingen in de Wereld, Zenith-gebouw, Koning Albert II laan 37, 1030 Brussel, Tel.: +32 (0)2/201 73 84, info@viw.be, www.viw.be, facebook.com/viwbussel, twitter.com/viwbnu. **ABONNEMENTEN** 50 euro, dit is het forfait om gebruik te maken van de VIW-dienstverlening. Een lidmaatschap op het tijdschrift zit hier inbegrepen, alsook de toegang tot de ledenpagina's van de website en de diverse voordelen die VIW haar leden biedt. IBAN: BE 73 411503717160, Swiftcode (BIC): KREDBEBB, Met als mededeling 'Ledenpakket VIW'. Betalen via creditkaart kan uiteraard ook. Raadpleeg hiervoor www.viw.be/nl/lid-worden. **REALISATIE** Drukkerij Geers Offset nv. **NA ELKE VERZENDING** krijgen wij stevast een aantal exemplaren retour wegens foutief adres. Gelieve het secretariaat van uw gewijzigde adres op de hoogte te brengen a.u.b. **VIW RESPECTEERT DE WET** op de privacy. VIW is lid van de Unie van de Periodieke Pers.

RAAD VAN BESTUUR VLAMINGEN IN DE WERELD VOORZITTER: Greta ICKX.

Eddy BONNE, Jan BUYSE, Annik CRYNEN, Rik DECAN, Filip DECLERCQ, Lot DE GEYTER, Danielle DELI, Veerle DENAUX, Bart DEWAELE, Peter DE WILDE, Prakash GOOSSENS, Guido GYSEMANS, Pieter-Jan HAMELS, Paul HEGGE, Thomas JANSSEUNE, Erik JONNAERT, Guido JOURET, Sylvain F. KEMPENEERS, Ine MORTELMANS, Stefan NERINCKX, Johanna NEYT, Kathleen NUYENS, Karine OP DE BEECK, Marc QUINTYN, Matteo SEREGNI, Sonja SNACKEN, Wim STAESSENS, Walter M. THIEBAUT, Claire TILLEKAERTS, Stijn VAN BOSSTRAETEN, Evrard VAN DER PERRE, Marc VANDIJCK, Jan VAN DOREN, Ria VAN ELSLANDE, Piet VAN HOVE, Guido VAN HUYLENBROECK, Steven VAN LAER, Remi VERMEIR, Diane VERSTRAETEN. **STRUCTURELE SPONSORS** DEME, DIBISS, EY, Gosselin Group, Ondernemingen Jan De Nul nv

Met de steun van de Vlaamse overheid. De Vlaamse overheid kan niet verantwoordelijk gesteld worden voor de inhoud van de publicaties. Vlaamse overheid

GRETA ICKX

VOORZITTER

VIW = Samenwerken

Bij elkaar komen is een begin, bij elkaar blijven is vooruitgang, met elkaar samenwerken is succes, zoals de autobouwer Henry Ford het verwoordde. Samenwerking is een sleutelwoord voor de netwerkorganisatie Vlamingen in de Wereld, die voor de uitdaging staat een standvastig baken te blijven in deze snel veranderende wereld. Wij zijn een veelzijdige stichting, actief op vele domeinen wat maakt dat we met vele organisaties en mensen mogen samenwerken. Samenwerken met het kloppende hart van onze stichting, haar vertegenwoordigers. Verspreid over de wereld zetten ze zich vrijwillig in om landgenoten te verenigen en Vlaanderen wereldwijd te promoten.

Als voormalig vertegenwoordiger in China weet ik uit ervaring hoe je langdurige en diepgaande contacten met de lokale bevolking kan opbouwen. Deze contacten betekenen een meerwaarde en een aanvulling op het werk van diplomaten en economische vertegenwoordigers, die voor kortere periodes op een bepaalde plaats hun mandaat vervullen.

Onze vertegenwoordigers zijn een onbetaalbaar visitekaartje voor Vlaanderen. Elk contact dat zij hebben in hun nieuwe thuisland, bepaalt mee het imago van Vlaanderen. Het zijn waardevolle publieks-diplomaten die erkenning verdienen voor hun bijdrage om Vlaanderen positief op de wereldkaart te zetten. Zij krijgen dan ook een prominere plaats in het tijdschrift op de bladzijde links van mij. Samenwerken met bevoegde instanties is ook onontbeerlijk. Met de steun van het Departement Buitenlandse Zaken van de Vlaamse

Overheid, hopen we samen met onze vertegenwoordigers de banden sterker aan te halen met de Vlaamse diplomatieke en economische vertegenwoordigers en indien mogelijk de federale diplomaten, zowel in Brussel als wereldwijd. Samen met Europeans throughout the World blijven we ons inzetten om gemeenschappelijke belangen van expats en emigranten bij de Europese commissie te verdedigen. Onze toekomst willen we verzekeren door met een digitaal platform aan te sluiten bij de leefwereld van uitvliegende jongeren.

De nieuwe ondervoorzitter Eddy Bonne, de leden van de vernieuwde raad van bestuur en ikzelf blijven, met behulp van het hardwerkende secretariaat en in samenwerking met onze zusterorganisatie Union Francophone des Belges à l'Etranger, actief stappen ondernemen om de stem van onze vertegenwoordigers in Vlaanderen te doen weerklinken. Een stem vanuit de wereld die het recht heeft gehoord te worden, ook op regionaal vlak, tijdens regionale verkiezingen, in Vlaanderen.

Ook wil ik mijn voorganger Jan van Doren oprecht bedanken voor het enthousiasme waarmee hij VIW de voorbije vier jaar op de kaart zette in Vlaanderen en de vernieuwing en verjonging van de stichting voorbereidde. Hij ontwikkelde het activiteitenplan waarop VIW verder kan bouwen in de toekomst: een dienstencentrum, een intelligent netwerk, een kenniscentrum, een spreekbuis voor Vlamingen in de wereld en voor jongeren die internationale plannen hebben. Uit erkentelijkheid kennen wij hem dan ook graag de titel van erevoorzitter toe.

BVNLIVE

**Overal in de
wereld GRATIS de
beste Vlaamse tv**

Kijk online tv op je
smartphone, tablet,
laptop en PC via
www.bvn.tv/bvnlive

BVN is de publieke televisiezender voor Nederlandstaligen in het buitenland. Dagelijks zenden we een selectie uit van het televisieaanbod van de Vlaamse en de Nederlandse openbare omroep. Onze programma's zijn 24 uur per dag te bekijken via www.bvn.tv/bvnlive, de satelliet en in duizenden hotels. Kijk voor meer informatie op www.bvn.tv

ELKE VLAAMSE STEM TELT

TEKST KOEN VAN DER SCHAECHTE

'Geëmigreed maar verbonden, gewaardeerd én gehoord', dat was het thema van de afgelopen VIW Academie, het jaarlijkse inspiratie- en netwerkevent van deze stichting. Geen loze woorden zijn dat, want emigranten vormen levende verbindingen met hun thuisland. Lijnen die, uitgegooid over de hele wereld, zorgen voor een wederkerige stroom van mensen, producten en ideeën. Deze mondiale 'verbondenheid' is vandaag, meer dan geld of status, de sleutel tot succes. Het onderhouden van efficiënte wederzijdse contacten vormt een continue, erg waardevolle uitdaging.

Gast spreker was Vlaams Parlementsvoorzitter Jan Peumans, die onder het motto 'Elke Vlaamse stem telt' een boeiende uiteenzetting gaf binnen het thema van de avond. Hij bevestigde dat Vlamingen in het buitenland de beste ambassadeurs zijn die onze regio zich kan wensen. Als vaandeldragers van ons baanbrekend vakmanschap, zijn ze immers unieke toetsstenen voor het thuisbeleid. En, vanaf de volgende verkiezingen, telt hun stem hopelijk ook in dat beleid.

De stem van de Vlaming in het buitenland moet dus gehoord worden. "De Vlaamse overheid heeft er alle belang bij om de relatie met de Vlamingen in het buitenland niet uit het oog te verliezen. Niet alleen hebben onze expats specifieke noden die om een oplossing vragen, zij vormen tevens een rijke bron van informatie en inspiratie voor onze beleidsmakers. Ze zijn uitstekend geplaatst om het imago van onze deelstaat overal ter wereld te monitoren en suggesties richting Brussel te formuleren om bij te sturen of beter te doen", aldus de Parlementsvoorzitter.

De aanwezige VIW-vertegenwoordigers beaamden dit volmondig. Ze kiezen ervoor met twinkelende ogen te vertellen over hun regio van afkomst, door buitenlandse vrienden uit te nodigen voor een Vlaamse theatervoorstelling, door gezamenlijk een Belgische pint te pakken of misschien wel een Vlaamse universiteit aan te raden.

Onder toezicht van de Parlementsvoorzitter vond diezelfde avond ook de officiële voorzitterswissel tussen Jan Van Doren en Greta Ickx plaats. De Vlaamse ondernemster en voormalig VIW-vertegenwoordigster in Shanghai nam er officieel de leiding van de stichting over. Tijdens de afsluitende netwerckocktail werden felicitaties overgemaakt en ideeën en ervaringen uitgewisseld bij een hapje en een drankje.

Met oprechte dank aan dienst Protocol en het departement Buitenlandse Zaken van de Vlaamse overheid voor de gastvrijheid in Hotel Errera.

#1

#2

1. VLAAMS PARLEMENTSVOORZITTER JAN PEUMANS IN GESPREK MET GRETA ICKX & JAN VAN DOREN
2. VIW-VOORZITTER GRETA ICKX, GEFLANKEERD DOOR FRED DE CORTE, VEERLE WAETERLOOS & HILDE VAN DOREN, RESPECTIEVELIJK VIW-VERTEGENWOORDIGER IN LUXEMBURG, NOORDREIN-WESTFALEN EN NEW YORK CITY.

Eerste hulp bij EX-/REPATRIATIE

Het zijn vaak de struikelblokken waarmee expats tijdens hun uitzending geconfronteerd worden, die op het voorplan treden als het gaat om de niet te onderschatten impact van (re-)integratie. Maar ook repats, of teruggekeerde expats, kampen met eenzelfde problematiek. De zogeheten ‘omgekeerde cultuurshock’ is een gegeven dat psychologe Katty Martens dagelijks aantreft in haar Antwerpse praktijk, waar ze voornamelijk werkt met Belgische expats en repats.

TEKST JOSINE BUGGENHOUT

Als bedreven reizigster, met een tweejarig verblijf in Sicilië, een negenmaandlange rugzakreis door Azië en een éénjarig oponthoud in Guatemala op haar palmares, weet Katty Martens wat het is om gebeten te zijn door de reismicrobe en kan ze zich goed inleven in de denkwereld van haar cliënten. “Het buitenland heeft me altijd enorm gefascineerd maar toen ik zwanger werd, wilde ik tot mijn eigen verbazing terug naar België”, vertelt Katty over haar keuze om te remigreren. De psychologe blijft via haar cliënten sterk betrokken bij het expatleven en deelt haar inzichten in de voornaamste problematiek van expatriëren en repatriëren met VIW.

SCHADUW NAAST DE ZON

Wat zijn de voornaamste moeilijkheden waarmee expats en repats kampen? “Het grootste probleem blijft het cultuurverschil tussen het land van herkomst en de nieuwe bestemming, of andersom als het gaat om een repatriatie. Een andere moeilijkheid is een nieuwe sociale kring opbouwen, waarbij het nodig is om zich de soms erg subtiele gangbare gewoontes op de nieuwe plek eigen te maken, en dit vergt tijd. Ondertussen gaat het leven thuis gewoon verder. Je familie en vrienden blijven samenkomen en je maakt er niet echt

meer deel van uit. Dat is een grond voor eenzaamheid, omdat het moeilijk is om op korte tijd eenzelfde band te creëren met anderen. Ook bij een terugkeer spelen deze problemen, maar dan in omgekeerde richting”, licht de psychologe toe.

De impact van een verhuis is ook groot op meereizende kinderen en partners. “Vriendjes achterlaten, naar een veranderlijke omgeving waar dikwijls ook de taal op school anders is... Dat vraagt veel. Maar wordt het kind betrokken bij de voorbereidingen, dan weet het waaraan het zich kan verwachten en is het beter voorbereid. De problematiek van de expatpartner is eveneens specifiek omdat deze meestal niet het initiatief nam om te verhuizen en ter plaatse vaak geen tijdsbesteding heeft. Ook voor hen is het cruciaal om vooraf te weten waaraan ze beginnen, idealiter worden de voorbereidingen samen getroffen en gaan ze er samen voor.”

VOORBEREIDING ALS SLEUTEL

Wel kan je op voorhand verschillende stappen ondernemen om de slaagkansen van de uitzending te vergroten. “Voorbereiding is alles”, benadrukt de experte. “Probeer zo veel mogelijk te leren over het land en de gewoontes. Praat eens met iemand die uit dat land komt

“DOOR DE EXPATERVERING DIE JE OPDEED BEN JE NIET MEER DEZELFDE.”

of er woonde. Denk goed na over de voor- en nadelen en bespreek deze met je partner of kinderen. Betrek hen bij het volledige proces.” Het is verder van groot belang om voor het vertrek na te gaan wat de motivatie is achter de uitzending. Ga je op de vlucht voor een bepaald probleem, dan verplaatst het zich samen met jou naar de nieuwe bestemming. “Wanneer je het probleem thuis aanpakt en dan vertrekt, zal de ervaring zo veel beter zijn.” De psychologe waarschuwt daarnaast voor te hoge verwachtingen. “Een expatriatie is geweldig, maar je wordt sowieso geconfronteerd met obstakels. Als je niet te veel verwacht, kan je er makkelijker mee om.”

EEN STAP VOORUIT

De grootste beletsels bij een repatriatie zijn persoonsgebonden. Zo is het voor velen moeilijk te aanvaarden dat de wereld bij een terugkeer doorging met draaien. “Vrienden en familie beleefden dingen samen waar de repats geen deel van uitmaakten. Het kostte tijd om te adapteren aan het buitenland en nu vraagt het weer tijd om je aan te passen aan België. Door de ervaringen die je opdeed, ben je ook niet meer dezelfde en komt het tot een confrontatie met je omgeving.” Zijn je vrienden nog wel vrienden? Zitten jullie nog op dezelfde golflengte? Deze conflicten houden Katty Martens’ cliënten bezig en vloeien voort uit de omgekeerde cultuurschok. “Je hebt een bepaald beeld van thuis, dat soms wordt geïdealiseerd. Kom je dan terug in de realiteit, dan moet je dat beeld bijstellen”, verklaart de experte.

Haar advies voor een succesvolle re-integratie is simpel. “Gun jezelf de tijd om je opnieuw aan te passen. Je komt thuis, maar het voelt anders aan. Ook vriendschappen en werksituaties worden gerevalueerd. Waar ze vroeger vanzelfsprekend waren, worden ze nu gekleurd door jouw ervaringen.” Daarnaast raadt de specialiste aan om achterna te jagen wat je echt wil en daarbij niet vast te houden aan oude gewoontes. “Beantwoorden vroegere vrienden niet meer aan je nieuwe visie op vriendschap, werk dan aan een nieuwe vriendenkring. Of keer je terug naar je oude werkplek met een takenpakket dat niet bij je nieuwe vaardigheden past, dan moet je dit bespreken met collega’s en leidinggevers. Communicatie is van cruciaal belang”, benadrukt ze. “Ook binnen het gezin. Vooral kinderen voelen soms de nood om te praten over hun re-integratie. Licht zeker ook hun school in, zodat ze de tijd krijgen om te acclimatiseren.”

IN DE PRAKTIJK

De psychologe hanteert de *korte oplossingsgerichte therapie*, waarbij sessies aanvankelijk beperkt worden tot tien. De eerste sessie bevat een intakegesprek, waar men vaststelt wat het probleem inhoudt. “Ik bekijk of ik iets kan betekenen bij de hulpvraag en de cliënt bekijkt of ik de geschikte persoon ben om erbij te helpen. Als we met elkaar verdergaan, zoeken we uit waar de cliënt vastzit en zoeken we de echte persoon onder de verschillende lagen. Ik help mijn cliënt zich te adapteren aan een veranderende realiteit. We analyseren samen het denkpatroon en bekijken waarom een bepaald idee vroeger nuttig was en nu niet meer. Dat vergemakkelijkt het loslaten en de nieuwe overtuigingen te installeren. Het is belangrijk

KATTY MARTENS’ EXPERTTIPS BIJ DE 5 EXPATRIATIEFASSEN

#01 Euforie over het nieuwe avontuur.

Tip: geniet er ten volle van!

#02 Ergernissen over het nieuwe land, vaak na een eerste miscommunicatie op basis van culture verschillen. Je vergelijkt met België waardoor gevoelens van eenzaamheid en frustratie de bovenhand kunnen krijgen.

Tip: tracht de situatie te aanvaarden, niet te veel te vergelijken met België en je in te leven in de lokale cultuur.

#03 Oppervlakkige aanpassing, je hebt al wat mensen ontmoet en focust op dingen die jullie verbinden: familiewaarden, vrijetijdsbesteding, etc.

Tip: zet jezelf niet onder druk, geniet van de leuke momenten.

#04 Diepere aanpassing met de focus op het gezinsleven en het werk. De sociale verschillen zijn nog steeds voelbaar, o.a. qua beleefdheid, acceptabele persoonlijke ruimte, etc.

Tip: Aanvaard dat je in een ander land bent en je gewoontes zal moeten bijsturen, probeer ook zo veel mogelijk te weten te komen over de cultuurverschillen door erover te praten, dat kan duidelijkheid scheppen en je frustratie verminderen.

#05 Eindelijk beland je idealiter bij de laatste fase, de aanpassing. Je hebt je eigen cultuur in vraag gesteld, hier en daar wat gereorganiseerd en kan nu verschillende perspectieven aannemen.

dat mensen zich bewust zijn van wat er in hen omgaat. Ik bied geen pasklare oplossingen, maar verken samen met de cliënt verschillende perspectieven en bied tools aan die het makkelijker maken om juiste beslissingen te nemen”, schetst de psychologe. “Vaak zijn enkele sessies voldoende, maar voor diegenen die verder willen gaan, organiseer ik weekends. Bij expats slaat de *outdoorcoaching* erg aan. We wandelen samen in een natuurgebied of aan zee, wat vaak letterlijk en figuurlijk meer ruimte biedt om een conversatie te laten ontstaan. Ik pas gesprekstherapie toe, wat met expats in het buitenland via Skype gebeurt. En indien Skype geen optie is, kan ik op locatie gaan.”

Expats of repats die met een partner of gezin de oversteek maken, weg van of naar België, en problemen ondervinden, adviseert ze om er open over te praten en samen naar een oplossing te zoeken. De gezamenlijke sessies slaan een belangrijke brug tussen de verschillende partijen en kunnen hen dichter bij elkaar brengen. Bij de vroegtijdige beëindiging van een expatriatie is het cruciaal dat je dit niet beschouwt als falen. “Bekijk het als een ervaring rijker, een levensles, en herbegint vol goede moed”, adviseert ze. En de belangrijkste tip bij expatriatie en repatriatie? “Zoek gelijkgestemden op, mensen die je begrijpen en steunen. Neem de tijd om (opnieuw) een goede sociale kring uit te bouwen.”

Contacteer de psychologe via katty.martens@spacio.be.

Altijd in beweging

Wanneer Katerin Theys in 2012 haar master afrondt en afstudeert als interieurarchitecte, staat één ding vast: ze wil haar horizon verbreden en de wereld zien, liefst al doende wat ze graag doet. Katerin boekt een trip naar Japan en Hongkong en zoekt op eigen initiatief naar carrièremogelijkheden binnen de regio. Deze actie geeft niet alleen het startschot voor een leven in de metropool Hongkong, maar zet ook de toon voor haar bloeiende carrière als interieurarchitecte bij het internationaal gerenommeerd Hongkongs architectuur- en designbureau CL3.

TEKST JOSINE BUGGENHOUT

Geboren en getogen in Holsbeek, maar opgevoed tot wereldreiziger. Katerin Theys en haar gezin reisden jaarlijks naar verre oorden. "Ik ben van jongs af aan in contact gekomen met nieuwe culturen en andere werelden. Mijn ouders planden steeds indrukwekkende reizen. Zo is ook mijn interesse voor het multiculturele me met de paplepel ingegoten en vroeg ik me steeds af hoe het leven er in andere landen, onder invloed van andere culturen, zou uitzien", vertelt de goedlachse Katerin.

Tijdens haar ontdekkingsreis door Azië beseft Katerin dat ze aan den lijve wil ondervinden hoe het voelt om er effectief te wonen, te werken en te leven. Ze gaat proactief op onderzoek uit en merkt al snel dat Hongkong de plek is waar ze haar experiment wil uitvoeren. "Tijdens mijn Aziëreis hield ik ook steeds in de gaten of er interessante stages of stageplekken in het oog sprongen. Ik voelde me meteen aangetrokken tot Hongkong en kwam er op het spoor van de *Business of Design Week*." De interieurarchitecte ontdekte tot haar verbazing dat er het volgende jaar een partnerschap zou plaatsvinden tussen Hongkong en België onder de welluidende naam *Belgian Spirit*. "Ik zag de opportuniteit meteen en greep mijn kans om mee te helpen bij het op poten zetten van dit initiatief", herinnert Katerin zich. Ze werkt eerst in België, maar wordt de laatste vier maanden uitgezonden naar Hongkong. Daar leeft, werkt en woont ze tussen de lokale bevolking, net zoals ze dat als kind hoopte. "En toen heeft het land me helemaal betoverd", lacht Katerin. Met de *Belgian Spirit*-week realiseert ze een grootse ontmoeting tussen haar geboorteland en Hongkong, dat ze nu al drie jaar als haar thuis beschouwt.

OOST ONTMOET WEST

"Na de afronding van de *Business of Design Week* keerde ik naar huis terug, met het gevoel dat ik wist waar ik heen wilde, of terug heen wilde", getuigt de interieurarchitecte. Ze zoekt naarstig naar werkmogelijkheden binnen haar studieveld en reist opnieuw naar Hongkong, waar ze verschillende sollicitatiegesprekken heeft bij architectuur- en designkantoren. Niet veel later krijgt ze het verlossende telefoontje, ze mag aan de slag bij CL3. "Dat ik meteen bij een internationale speler aan het werk kon, was een droom. CL3 draagt

internationaal design uit, waar oosterse en westerse elementen steeds met elkaar verweven zijn. De oprichter, William Lim, is een bekend verzamelaar van hedendaagse kunst en wil elk van CL3's verwezenlijkingen een artistieke waarde meegeven", legt Katerin uit.

CL3 realiseert voornamelijk hospitaliteitsprojecten, zoals hotels en restaurants, maar ook residentiële projecten staan op de planning van het kantoor, dat takken heeft in Hongkong, Beijing, Shanghai en Shenzhen.

KANSEN GRIJPEN

"Momenteel werk ik aan het design van het *Renaissance Hotel Shenzhen by Marriott* met vier anderen. Ook staat er een residentieel project op de planning, waarvoor ik met twee collega's twee appartementsblokken en een clubhuis ontwierp. Sinds vorige week is er ook een project op til, waar we instaan voor het ontwerp van een cultureel winkelcentrum in China. Het vernieuwende concept maakt dit project erg spannend", klinkt het uitgelaten.

De Holsbeekse vertrekt voor haar ontwerpen steeds vanuit het bestaande kader, de omgeving. "Ik wil alle elementen van het verhaal samenbrengen in een vernieuwend hedendaags design. Dit kan je niet zonder ook naar het verleden te kijken en dus de omgeving in beschouwing te nemen. Ik denk ook steeds vanuit mijn studie, die focuste op herbestemming. Waartoe diende het design vroeger? Ik wil nieuw en oud, oost en west verbinden in een vernieuwend ontwerp", licht de ontwerpster toe. Dat is ook iets wat ze meeneemt uit haar geboorteland. "In België wordt er veel gerenoveerd en krijgen vele oude gebouwen een nieuwe functie, waarbij de geschiedenis van de gebouwen en de omgeving een doorslaggevende rol speelt. In Hongkong bouwt men voornamelijk nieuw. De voorgaande architectuur beïnvloedt dus niet, de geschiedenis van de plek waarop men bouwt des te meer", vertelt ze. Bij CL3 is Katerin momenteel de enige westerse, waardoor er een interessante wisselwerking ontstaat tussen beide culturen.

OP-, TERUG- EN VOORUITKIJKEN

Inspiratie haalt de interieurarchitecte uit verschillende disciplines. Verbinding staat hierbij centraal. "Momenteel is modeontwerper Dries Van Noten mijn grote inspiratiebron. Hij brengt vakmanschap en oog voor detail seizoen na seizoen samen in een vernieuwende vorm. Daar kijk ik enorm naar op. Ook Italiaans architect Carlos Scarpa inspireert me, mede door zijn interessante detailwerk", vertrouwt ze ons toe. Als kind zocht Katerin ook steeds naar schoonheid, creëerde ze en beïnvloedde de meubelwinkel van haar grootouders en de trips naar meubelbeurzen, tentoonstellingen en musea tezamen met haar moeder, haar kijk op de wereld en het leven. "Zo zoek ik steeds naar de symbiose tussen het mooie en het praktische."

Het eerste project dat Katerin voor CL3 van begin tot einde opvolgde, viel in oktober 2016 in de prijzen. Het *Park Lane Hotel*

Hong Kong by Pullman werd door het AIA (American Institute of Architects) bekroond met haar felbegeerde *Merit Award*. “Op dat project ben ik erg trots”, glundert Katerin, “omdat het mijn eerste zelfstandige project was. En dat ons harde werk dan beloond wordt, maakt het extra bijzonder.”

Hongkong staat nooit stil, is dag en nacht wakker. Zo maken de inwoners lange uren, maar zijn ze enorm gedreven, wat aanstekelijk werkt. “De tijd vliegt hier voorbij. Mijn vrienden vertellen me dat ik erg Hongkongs ben geworden”, lacht Katerin, “en ik wil hier blijven zolang ik het leuk vind. Hier komt heel de wereld samen.” Maar ze blijft tweemaal per jaar terugkeren naar de plek waar ze opgroeide. “Wanneer je op vakantie gaat in België kan je het zo veel beter naar waarde schatten”, getuigt Katerin. “Je merkt dingen op die je enkel kan opmerken als je afstand neemt. Ik kan ook zo genieten van de rust en de ruimte. Je voor een keer niet blindstaren op torenhoge gebouwen, maar weer weten wat een horizon is, dat lucht wel op”, glimlacht ze.

Maar toch is Hongkong de plek waar de architecte nu moet zijn. “Als ik terugkijk naar waar ik stond toen ik de stap om te emigreren drie jaar geleden zette, en dat vergelijk met hoe ik ben geëvolueerd, dan kan ik enkel dankbaar zijn... Voor de kansen bij CL3, voor Hongkong dat ik nog verder in me wil opnemen en wil blijven ontdekken.”

<http://cl3.com/>

Het Vlaamse hart van de AOSTAVALLEI

Mireille Valcke reisde tijdens de zomer van 1969 naar Italië als leidster bij de meisjeschiro van Boom. Het zou haar eerste bezoek aan Italië worden. Wat ze toen niet wist, was dat die eerste reis naar het Italiaanse Ollomont meteen ook de start zou worden van een leven in het Zuidse land. Het beroemde ‘liefde op het eerste gezicht’-spreekwoord wordt in een oogopslag bewezen wanneer Italiaan Remo Cheillon de Vlaamse, en vooral blonde, Mireille in het vizier krijgt. Zevenenveertig jaar, twee dochters en drie kleinkinderen later, voelt Mireille zich thuis in Italië, hoewel ze haar Vlaamse roots blijft koesteren. Dochter Manuela staat als Vlaamse Italiaanse steeds met een voet in haar moeders thuisland. Deze Vlaamse sporen spreken ook duidelijk uit het concept van haar B&B in de vallei tussen Valtournenche en Cervinia.

TEKST JOSINE BUGGENHOUT

De ontmoeting tussen Mireille en Remo spreekt tot de romantische verbeelding. “Ik werkte toen als monitrice in het Sint-Jozef Preventorium in Pulderbos. De reis naar Italië, als leidster op het Chirokamp, lag in het verlengde van mijn werk. In Ollomont liep ik Remo tegen het lijf en dat was dat”, lacht Mireille. De mythe stelt dat de rasechte Italiaan meteen betoverd is door Mireilles blonde haren en zijn leven vanaf dat moment totaal omgooit. Hij studeert in die tijd voor pater, maar kan dat Vlaamse blonde meisje niet vergeten. Ze ontmoeten elkaar enkele keren tijdens het kamp, voordat Mireille al snel terug naar huis moet keren. Briefgepen volgt, tot Remo op een dag onverwacht voor Mireilles deur staat. Acht maanden later trouwen ze in Klein-Willebroek en meteen na het huwelijk vertrekt het kersverse paar naar Aosta, waar ze zullen wonen.

IN DE VALLEI

Emigreren was begin jaren zeventig niet vanzelfsprekend. Het bestaan van telecommunicatie, zoals Skype, kon men zich zelfs niet indenken. Emigreren naar Italië betekende hetzelfde als emigreren naar de andere kant van de wereld. “In die tijd reden we achttien uur om van België naar Italië te geraken in een Simca 1000. Met onze moderne auto doen we er nu tien uur over”, herinnert Mireille zich. “Ik liet mijn ouders, broer en zussen achter, wat me lang deed twifelen of de liefde volgen wel de juiste beslissing was. Een deel van mijn hart, mijn hechte familie, zou ik niet meer bij me hebben.” Uiteindelijk won de liefde het van de twijfels.

De eerste jaren in Italië waren moeilijk. Zonder vrienden en familie, zonder kennis van de taal. “In het begin van onze relatie spraken Remo en ik Frans tegen elkaar. Dat is de tweede taal van Aosta en

LA LUGE

wordt er vanaf de eerste kleuterklas aangeleerd”, vertelt Mireille. Op cultureel vlak mist de muzikkliefhebster het rijke aanbod van klassieke concerten en theater uit haar thuisland. Het feit dat het koppel tijdens die eerste jaren huwelijk in de stad Aosta woonde, dichtbij winkels en het bruisende stadsleven, verzachtte de overgang ietwat. De liefde voor klassieke muziek gaf Mireille door aan haar dochters. “Muziek is een groot deel van ons leven. Mama, mijn zus Barbara en ik zingen samen in een koor”, beaamt dochter Manuela.

“EEN DEEL VAN MIJN HART ZOU IK NIET MEER BIJ ME HEBBEN.”

BEIDE WALLETTJES

“Ook al hou ik erg van Valpelline, het geboortedorp van mijn man waar we nu wonen, toch blijf ik Vlaamse in hart en nieren. En dat gevoel versterkt met de jaren”, vertelt Mireille. Het is ook een gevoel dat haar dochter overnam. “België betekent voor mij vakantie, familie en het land van oude dromen. Ik wilde op mijn negentiende zelfs naar België om er aan de universiteit van Leuven te studeren, maar uiteindelijk was ik niet moedig genoeg om alles achter te laten”, getuigt Manuela. Zij en haar zus spreken vlot Nederlands

en nu leren ook Manuela's kinderen de taal, hoewel dat moeilijker blijkt dan voorzien. "Ik probeer Nederlands te praten tegen mijn kinderen Thomas, Mathias en Carol. Dat lukt niet altijd omdat het niet mijn moedertaal is. We kijken wel veel Nederlandstalige tekenfilmpjes, lezen Nederlandstalige kinderboeken en luisteren naar Nederlandstalige kinderliedjes", deelt Manuela. "Toen ik thuis op de kleinkinderen paste, sprak ik Nederlands tegen hen. Maar nu ze verhuisden en naar school gaan, zien we elkaar niet langer dagelijks en wordt dat dus ook minder onderhouden", vult Mireille aan. Als moeder is Manuela wel volledig Vlaams: de kinderen gaan vroeg naar bed, avondeten staat rond zes uur op tafel en vaak is het dan een Vlaams gerecht. Frietjes, kaaskroketten, een bloemkoolschotel, en vooral pannenkoeken en wafels worden door de kinderen als een waarlijk feest onthaald.

VLAMINGEN IN ITALIË

Manuela startte vier jaar geleden samen met haar man Paolo een eigen zaak op. "Voor mijn huwelijk en de komst van de kinderen was ik tien jaar lang stewardess. Maar door de onregelmatige uren, stopte ik om voor mijn drie jonge kinderen te zorgen. Ik hoopte op een job die ik van thuis uit kon doen en Paolo droomde al lang van een eigen zaak. Hij baatte een restaurant uit op de pisten van Valtournenche, maar wilde iets dat echt van hem was. We waagden de sprong en kochten een oude eigendom, die we ombouwden tot

een rustiek restaurant en B&B met vijf kamers. We verwezenlijkten allebei onze droom: ik beheer thuis de reservaties van de kamers en Paolo baat het restaurant uit. We zijn vier jaar open en kunnen *La Luge* met veel plezier als een succes omschrijven."

Manuela verweeft België met Italië in de zaak. Zo biedt elke kamer een welkomstbrief, die ook in het Nederlands vertaald werd. Met Pasen worden de kinderen die in La Luge logeren uitgenodigd om samen met Manuela's kinderen paaseieren te rapen. En mails van Vlaamse gasten beantwoordt ze steevast in het Nederlands. "Soms komen Vlamingen het restaurant binnen en spreken ze me aan in het Engels, wanneer ik dan antwoord in het Nederlands is dat steeds een leuke verrassing voor hen", lacht Manuela. Er is een grote populatie aan Vlaamse toeristen in de streek. "Het is opmerkelijk dat vele Vlamingen tijdens de maand juli een appartement of een plek op de camping van Valpelline en Bionaz huren. Er zijn ook families die voor een jaar huren en dan drie of vier keer de oversteek maken", vertelt Mireille. "Sommige families komen hier al meer dan twintig jaar", valt Manuela haar moeder bij.

ALTIJD THUIS

Mireille keert jaarlijks naar haar geboortedorp terug en bracht ook haar dochters deze gewoonte bij. "Tot drie jaar geleden ging ik jaarlijks naar België. Dat had ik echt nodig. Maar sinds de kinderen naar school gaan, kunnen we enkel in de schoolvakanties op reis. En dan is het net hoogseizoen voor onze zaak... Maar ik mis België, het land van mijn tantes, peter, neven en nichten", zegt Manuela.

Met La Luge proberen Manuela en Paolo een plek te creëren die voor de gasten aanvoelt als een tweede thuis. Ze brengen er het beste van twee werelden samen en bouwden een populaire uitvalsbasis, op drie kilometer van het gekende skioord Cervinia aan de voet van de Mont Cervin, voor iedereen die van trekking, alpinisme, wandelen en skiën houdt. Met hun restaurant lokken ze dan weer culinaire gasten, die vervoegd worden door 'locals' die van het restaurant hun stamperk maakten. "De Aostavallei is tijdens alle seizoenen prachtig en biedt ook een stad met een Romeins verleden dat dateert van voor Christus, met Romeinse muren, een amfiteater en talrijke restaurants", prijst Manuela haar streek aan. Ook Mireille is betoverd door de schoonheid van haar geadopteerde thuis.

Moeder als Italiaanse Vlaamse en dochter als Vlaamse Italiaanse, beiden zijn er in geslaagd om een mooie en werkende symbiose te creëren van beide erfenissen.

Interesse in een bezoek aan La Luge?

Bekijk de website via www.luge.it

BARBARA, MIREILLE EN MANUELA

DE AMERICAN DREAM in Afrika

Zoals Nora Ephron, gerenommeerd schrijfster en oud-studente van Wellesley College, ons zo helder aanraadt: *be the heroine of your own life*. Woorden volgens dewelke Tamira Gunzburg duidelijk leeft. Ze betrok een directeursfunctie bij ONE, een internationale organisatie die armoede en ongelijkheid bestrijdt, kocht een appartement in Brussel, was gelukkig met haar leven, vrienden en familie. Totdat de vraag haar besloep: wat als? “Ik begon me af te vragen ‘wat als er iets is dat me nog beter bevalt?’. Ik zocht naar antwoorden op die vraag en besepte dat ik deze enkel kon vinden als ik de sprong in het onbekende zou wagen”, vertelt Tamira die haar job opzei en in januari naar Kaapstad trok om er een MBA te behalen.

TEKST JOSINE BUGGENHOUT

Vanaf het moment dat ze besliste om haar leven om te gooien, stond vast dat Kaapstad, de geboorteplaats van haar moeder, de plek was waar ze dat zou doen. “Mijn oma woont hier en ik wilde dichterbij haar zijn. Deze stap betekent voor mij een terugkeer naar mijn roots. Ik wil meer weten over het land waar mijn moeder vandaan komt, over deze ingewikkelde maar boeiende maatschappij. Ik heb een band met het land door bloed, maar niet door interactie en daar wilde ik verandering in brengen door hierheen te verhuizen. We bezoeken Kaapstad jaarlijks tijdens de kerstperiode, wat betekent dat de stad bekend voelt. Dat is ook een troef. En het klimaat is geweldig”, lacht Tamira. Al deze elementen creëren een hoge levensstandaard en

-kwaliteit. De stad heeft alles te bieden wat Europa biedt, maar met zon, zee, strand én een monumentale berg. “Ik denk ook dat je in Kaapstad meer marge hebt om een eigen zaak op te starten of een idee uit te werken. In België lijkt alles geprobeerd en volgebouwd. Kaapstad heeft ook obstakels, maar er is letterlijk en figuurlijk veel meer ruimte om te groeien.”

En dat Tamira die ruimte zal nemen om haar eigen weg te plaveien, lijkt na ons gesprek een vast gegeven.

DE EERSTE STAP

Hoewel de bestemming deels het doel is van haar avontuur, is ook een waardevolle tijdinvulling ter plaatse onontbeerlijk. “Ik wilde naar Zuid-Afrika en vertrok vanuit het idee er een job te zoeken. Mijn vorige werkgever, ONE, heeft een kantoor in Johannesburg, maar ik zocht iets anders. Ik vond mogelijkheden binnen lobby-werk in het land, maar zelfs dat sprak me niet aan. Ik wilde van carrière veranderen, zocht buiten mijn veld en besepte al snel dat ik me moest omscholen voordat ik van richting kon veranderen. Dat besef leidde me naar de *Graduate School of Business* (GSB), een onderdeel van de Universiteit van Kaapstad”, vertelt de nieuwbakken studente. De keuze voor de school geeft het startschot voor de praktische regelingen van een verhuis naar Kaapstad. Deze beginnen met een toelatingsexamen bij GSB en certificatie van haar onderwijsdocumenten door de Zuid-Afrikaanse autoriteiten. Daarna volgt de visumaanvraag. Tamira moet bewijzen dat ze zichzelf tijdens haar studie kan onderhouden zonder te werken... en dat ze geen tuberculose heeft. “Zuid-Afrika stelt haar grenzen niet voor iedereen open. De werkloosheidsgraad ligt er zo hoog dat ze niet zomaar jobs willen weggeven aan buitenlanders. Ze hebben je er niet nodig, dus die uitgebreide bureaucratie is, net zoals bij ons, een eerste horde”, duidt Tamira.

Na de goedkeuring van het visum begint het moeilijkste deel van het avontuur: je bekende leven, job en flat opzeggen en afscheid nemen. “Beslissen om echt te gaan, was het moeilijkste. Daar heb ik zes maanden mee geworsteld. Ik had het juist goed, maar zocht mijn gading in een andere branche”, bekent ze. Wat is er nog buiten deze vertrouwde omgeving? De drang naar avontuur was Tamira’s grootste drijfveer om alles opzij te schuiven en opnieuw te beginnen.

LOSLATEN

Deze uitstap naar het buitenland is niet de eerste die Tamira maakt. Op haar zeventiende kiest ze ervoor ontwikkelingssamenwerking te volgen aan Wellesley College in Boston. “Die keuze maakte ik in functie van de richting die ik uit wilde, en dat was internationale betrekkingen studeren in het Engels zodat ik in een internationaal milieu kon werken. Ik vond scholen in Ierland, Canada en de VS en uit de lijst van scholen die me toelieten, koos ik Wellesley”, herinnert ze zich. Haar eerste buitenlandervaring was doelgericht, met het oog op het behalen van een diploma dat haar toestond een internationale carrière na te jagen in de ontwikkelingshulp. Nu ze dat doel bereikte, is ze nieuwsgierig naar wat haar verder inspireert. “Deze keer vertrek ik zonder plan, op zoek naar wat me nog motiveert. Ik las een tweede hoofdstuk in en sta open voor alles wat op me afkomt”, deelt ze.

K-/SLAAPSTAD

Het leven in Kaapstad is rustiger dan in Brussel. “Kaapstad staat in Zuid-Afrika bekend om haar relaxte tempo en wordt ook wel *Slaapstad* genoemd”, lacht Tamira. “*Capetonians* werken wel, maar trekken daarna naar het strand, of maken een bergwandeling. Stress is uit den boze. Ik werkte tien jaar heel hard en wil hier nu ook meer leren genieten.”

Maar het gaat Tamira om veel meer dan dat. “Wonen in een ander land verruimt je geest. Je beseft dat je een product bent van de samenleving waarin je bent opgegroeid en dat andere mensen anders leven en anders in het leven staan. Mijn blik en manier van handelen zijn Belgisch, maar het verrijkt me te weten dat er verschillende, even waardevolle ‘blikken’ en manieren van handelen zijn. Als ik weet dat ik hetzelfde doel op verschillende manier kan bereiken, gunt me dat een enorme vrijheid”, beseft ze.

De Zuid-Afrikaanse maatschappij drukt haar echter wel met de neus op enkele harde feiten. Ongelijkheid, discriminatie en racisme vieren er nog steeds hoogtij. En Kaapstad vergroot deze kwesties nog uit. “Mensen met geld leiden hier een fantastisch leven en dat is, de blanke, tien procent van de bevolking. De rest heeft weinig of niets”, vertelt Tamira. Mede door haar achtergrond in ontwikkelingssamenwerking vindt ze dat een heel oncomfortabele realiteit. “Als ik hier zou blijven, dan moet ik mijn privilege een plaats kunnen geven, anders zou ik niet aarden.” Maar dit jaar sleutelt ze eerst aan haar eigen toekomst, zodat ze zich later kan engageren. Het is een kennismaking met de Zuid-Afrikaanse maatschappij, die ze eerst wil leren begrijpen. “Ik ga me niet in activisme storten, maar probeer eerst te bevatten waar de problemen juist zitten en welke oplossingen zouden kunnen werken”, legt ze uit.

INTEGREREN, NIET ASSIMILEREN

In het sociale leven blijkt Kaapstad klikjes te vormen. Maar mensen zijn er vooral vriendelijk, open en warm. “Ik ben stilaan een eigen, diverse vriendengroep aan het uitbouwen in plaats van mezelf te laten opnemen in die van iemand anders”, getuigt ze over haar integratie. Haar MBA brengt Tamira een jaar verder, maar daarna staat er niets vast. Ze zou graag in Kaapstad blijven om te bekijken of ze zich er kan bewijzen. Maar daarover breekt ze haar hoofd nog niet. Eerst gaat ze het prachtige continent ontdekken en staan er reizen naar Swaziland, Lesotho, Namibië en Mozambique op de agenda van 2017. “Om te vieren dat ik de stap zette en om te profiteren van het feit dat ik hier nu ben”, klinkt het vrij en onbezorgd. De toekomst is duidelijk aan de helden van hun eigen leven.

“Alles is straks VLAAMS-NEDERLANDS!”

Een Vlaams accent in een Nederlands afstandsonderwijsprogramma, kan dat? Dat kan zeker en vast! Sinds een aantal jaren voegt Edufax Vlaamse accenten toe binnen haar online programma Nederlands voor het secundaire onderwijs. Coördinator Afstandsonderwijs Silvie Lambrechts en Onderwijskundig Ontwikkelaar Anne van Buul hebben hieraan bijgedragen en vertellen er enthousiast over.

TEKST LINCY VAN MIDDELAAR

“‘Leuke lessen, maar we vinden het Vlaams wat onderbelicht’ was een soort opmerking die een aantal jaren geleden in onze klanttevredenheidsonderzoeken vaker genoemd werd”, vertelt Silvie. Het ontwikkelingsteam, de ‘digitale uitgeverij’ van Edufax, ging hiermee aan de slag en zorgde voor verschillende Vlaamse accenten in het programma. Zo wordt er ook aandacht besteedt aan de Vlaamse cultuur en geschiedenis. “Eerst zaten er alleen opdrachten in over de Tweede Wereldoorlog in Nederland en onze VOC-achtergrond”, geeft Anne aan, “maar nu komt bijvoorbeeld ook de Eerste Wereldoorlog in Vlaanderen aan bod”.

VLAAMSE BELEVINGSWERELD

“Het doel is niet Vlaams leren op zich, maar gepersonaliseerd leren waarin we het Vlaams meenemen”, vertelt Silvie. De onderwerpen uit de opdrachten moeten dus aansluiten bij de belevingswereld van de leerlingen. “Zonder context spreekt een opdracht minder aan, en daarom hebben we de *storyline approach* bedacht”, legt Anne uit. Ieder lesblok in het lesprogramma wordt omkaderd met een verhaal. Dit zijn verhalen over leeftijdsgenoten die spelen in Nederland of België. Anne laat hierbij een verhaal zien over de Nederlandse Joshua die op uitwisseling in Brussel is en zijn rugzak laat liggen in de metro. Dit verhaal is aangekleed met audio door een Vlaamse stemacteur. In de bijbehorende opdracht ‘e-mail schrijven’ moeten de leerlingen zich verplaatsen in Joshua en een e-mail schrijven aan zijn ouders. In deze verhalende context komen Nederlandse en Belgische plaatsen en personages samen. “Deze mix is bewust gemaakt om zowel leerlingen uit België als uit Nederland tegemoet te komen”, legt Silvie uit.

TERUG STUDEREN IN VLAANDEREN

Het belang van het onderhouden van de Nederlandse taal wordt vaak onderschat. Toch merkt Edufax dat leerlingen uit expatgezinnen uiteindelijk heel graag in Vlaanderen of Nederland willen gaan studeren. Dan is het wel belangrijk dat hun Nederlands goed genoeg is om toegelaten te worden. “Daarom zijn we gaan kijken wat universiteiten en hogescholen vragen, en hebben we voor ons bovenbouwprogramma ‘Entree’, lesmateriaal opgesteld dat precies voorbereidt op de examens Nederlands die vereist zijn”.

HET HELE JAAR NEDERLANDS

Verder vindt Edufax het belangrijk dat de leerlingen het hele jaar door met Nederlands bezig zijn. “Je zou natuurlijk met een beetje doorwerken alle lesstof in een maand af kunnen hebben”, zegt Silvie, “maar wij zeggen dat het beter is om er twee of drie uur per week aan te werken, zodat je ermee bezig blijft, wekelijks oefent en het niet te veel op de achtergrond terechtkomt.”

Hoe zit het dan met nieuw materiaal? “Alles wat we aan nieuw materiaal samenstellen, doen we met het Vlaams-Nederlandse perspectief.” Anne vult aan: “Alles is straks dus Vlaams-Nederlands, kunnen we wel zeggen!”

Meer weten over het programma van Edufax? Kijk dan op www.edufax.nl of contacteer Edufax via info@edufax.nl.

TE LAAT OP DE LUCHTHAVEN!

Je woont al enkele jaren in het buitenland maar een paar keer per jaar kom je terug naar België. Tijdens één van de terugritten naar de luchthaven in België loopt het echter mis en kom je te laat aan. En dit door toedoen van de luchthavenvervoerder! Kan je deze luchthavenvervoerder hiervoor aansprakelijk stellen, kan je hem een schadevergoeding vragen?

DE AANSPRAKELIJKHEID VAN DE LUCHTHAVENVERVOERDER

In België is het zo dat volgens artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek eenieder die door zijn eigen daden schade berokkent aan een ander, verplicht is om deze schade te vergoeden. We noemen dit in België de “foutaansprakelijkheid”. Een “fout” kan gedefinieerd worden als een daad die een normaal voorzichtig en maatschappelijk bewuste burger in dezelfde omstandigheden geplaats, niet zou gesteld hebben. Een fout maken kan een inbreuk uitmaken op één of andere wetgeving, maar het kan ook een inbreuk zijn op de “algemene zorgvuldigheidsnorm”. In dit laatste geval wordt er nagegaan hoe iemand anders (een normaal voorzichtig en redelijk mens) in dezelfde feitelijke omstandigheden zou handelen (het zogenaamde principe van de “goede huisvader”). Daarnaast is het van belang dat deze “normale voorzichtige en redelijke persoon” zich eveneens bevindt in dezelfde feitelijke omstandigheden. Indien uit het onderzoek van de zaak blijkt dat een normaal voorzichtig en redelijk mens anders zou reageren in dezelfde feitelijke omstandigheden, dan kan men aannemen dat de persoon die wordt aangesproken in verband met de schade, effectief ook de “algemene zorgvuldigheidsnorm” heeft overschreden. Doch er kan door de aangesproken persoon ook nog steeds beroep gedaan worden op een “rechtvaardigingsgrond” (bv. overmacht). Lukt dit dan heeft de aangesprokene toch geen fout gemaakt, ondanks het feit dat de algemene zorgvuldigheidsnorm overschreden werd.

DE VOORWAARDEN VOOR DEZE “FOUTAANSPRAKELIJKHEID”

Opdat er sprake kan zijn van deze “foutaansprakelijkheid” moet er aan drie voorwaarden worden voldaan. In de eerste plaats moet er “schade” zijn. Deze schade moet het gevolg zijn van een effectieve fout en bovendien moet er een oorzakelijk verband bestaan tussen deze schade en de fout. Met “oorzakelijk verband” bedoelt men hier dat de schade niet zou ontstaan

zijn zonder de fout. Zijn deze drie voorwaarden vervuld, dan strekt de toepassing van artikel 1382 tot een integrale vergoeding van de veroorzaakte schade.

EEN “INSPANNINGSVERBINTENIS”?

Binnen het Belgisch Verbintenissenrecht is er de zogenaamde “inspanningsverbintenis”. Dit is een verbintenis waarbij een partij zich ertoe verplicht om naar haar beste vermogen te handelen zonder dat zij eigenlijk een resultaat kan garanderen. Bij deze inspanningsverbintenis moet de benadeelde aantonen dat er een verbintenis bestaat en dat de schuldenaar een fout maakte (dit door niet voldoende inspanning te leveren).

DE RECHTER BEOORDEELT EEN PRAKTIJKGEVAL

De familie Peeters, die in Spanje woont, komt voor een familiebezoek naar België. Op een bepaalde datum keren zij terug naar Spanje en doen zij beroep op luchthavenvervoerder Victor om hen naar de luchthaven in Brussel te brengen. Er wordt afgesproken dat Victor om een bepaald uur aanwezig zal zijn bij de familie Peeters om hen op te halen, maar Victor komt bijna 45 minuten te laat aan! Hij probeert nog om zo snel mogelijk de luchthaven van Zaventem te bereiken, maar tevergeefs. De incheckbalie is dicht.

WAT BESLIST DE RECHTER?

De familie Peeters en Victor komen niet tot een akkoord, zodat de familie Peeters naar de rechtbank stapt. Hier vragen zij

een terugbetaling van al hun kosten, d.w.z. de annulatiekosten van 4 vliegtuigtickets en de boekingskosten (dit is een totaal bedrag van € 4.300), alsook een morele schadevergoeding van € 2.500. De rechter geeft de familie Peeters gelijk: Victor moet het bedrag van € 4.300 betalen. Alleen de morele schadevergoeding herleidt hij tot een bedrag van € 500. Victor kan zich niet vinden in deze uitspraak en gaat in beroep.

ANDERE UITSPRAAK IN HOGER BEROEP?

Victor vraagt dat de vordering zou afgevoerd worden of dat hij op zijn minst slechts de helft van het bedrag zou moeten betalen. De rechter in hoger beroep is dezelfde mening toegedaan als de rechter in eerste aanleg: ook hij vindt dat wanneer een luchthavenvervoerder gevraagd wordt om iemand naar de luchthaven te brengen tegen een welbepaald tijdstip, dit ook moet gebeuren. De familie Peeters heeft geen enkele fout gemaakt. Ook hebben zij onmiddellijk geprotesteerd door enkele e-mailberichten te verzenden naar Victor, berichten die steeds onbeantwoord gebleven zijn. Victor kwam 45 minuten te laat aan bij de familie Peeters waardoor hij ook te laat aankwam op de luchthaven. Victor heeft zijn contract met de familie Peeters niet naar behoren uitgevoerd en maakt zich schuldig aan een contractuele wanprestatie. Het gaat hier om een “inspanningsverbintenis”: Victor heeft niet genoeg inspanning gedaan, hij heeft zich volgens de rechter niet gedragen als een zorgvuldig, vooruitziend en voorzichtig vervoerder (de algemene zorgvuldigheidsnorm). Victor maakt hier in de ogen van de rechter een fout door te laat te komen bij zijn klant de familie Peeters. Bovendien is er door deze fout van Victor schade ontstaan voor de familie Peeters. De rechter in hoger beroep doet een gelijkaardige uitspraak als de eerste rechter: ook hij veroordeelt Victor tot het betalen van dezelfde vergoeding, zijnde € 4.300 en € 500 morele schadevergoeding. ^{NW}

TEKST SOLANGE TASTENOYE

FOUR ACES GUITAR QUARTET... of hoe klassiek hip wordt

Het Four Aces Guitar Quartet bestaat uit vier jongemannen die het als hun missie zien om klassiek gitaarspel op een speelse en moderne manier te brengen voor een breed publiek. Nadat ze elkaar leerden kennen op het Conservatorium in Antwerpen, werd het al snel duidelijk dat Inti De Maet, Bart Venken en Stein Verrelst hun vriendschap ook muzikaal zouden uitbreiden. De groep werd in 2008 opgericht op het Iserlohn gitaarfestival in Duitsland door stichtende leden Bart, Inti en Stein. Na een ledenwissel treedt mede-Conservatoriumstudent Menno Buggenhout in 2012 toe tot het kwartet en met deze bezetting touren ze nu al verschillende jaren de wereld rond.

TEKST JOSINE BUGGENHOUT

IN DE STERREN GESCHREVEN

In Vlaamse klei opgetrokken, maar van wereldformaat: dat is de leuze die de vier gitaristen uitdragen. Ze willen de wereld verbazen met een gedurfd programma, virtuositeit en een rijk, verrassend muzikaal kleurenpalet. Zo houdt het viertal de spanning in hun concerten door klassieke meesterwerken te bezielen met folk- en popelementen.

"We willen zo veel mogelijk spelen. Dat we daarbij de wereld kunnen zien is mooi meegenomen. Op elk concert leren we wel nieuwe, interessante en gelijkgezinde mensen kennen", vertelt Menno over het doel van het kwartet. "We willen zo vaak en zo lang mogelijk bezig zijn met wat we met hart en ziel doen. En dat is muziek maken. We leren elke dag bij van elkaar. Het is fantastisch om zo je tijd te spenderen." En het blijft voor dit kwartet niet bij spelen alleen. In november 2016 verscheen hun derde plaat, *For Aces*. Na een eerste EP en een vorige plaat, *Odyssee*, is de derde worp een professioneel hoogtepunt voor het viertal. "Onze vorige plaat werd in eigen beheer uitgegeven, maar *For Aces* is professioneel opgenomen bij MotorMusic, een van de bekendste studio's in België, met een van de bekendste producers van ons land, Felicia Bockstaal, en werd uitgegeven door het gloednieuwe label Antarctica, verbonden aan EPR-Classic", legt Stein uit. "Daar waar *Odyssee* nog bestond uit arrangementen van klassiekers, aangevuld met origineel kwartetrepertoire, werden de

stukken op *For Aces* voor ons gecomponeerd door grote namen uit de gitaarwereld. Deze cd is van een veel hoger niveau, omdat ons samenspel en ons individueel spel ook veel verder geëvolueerd is", verklaart Inti. Alleen al daarom verdient de plaat een plaats in de internationale gitaarwereld.

Maar wat is dan juist hun succesformule? "We krijgen vaak te horen dat naast het spel, ook het visuele aspect aantrekt. Zoals het contact tussen ons vieren, de speelvreugde en de inleving", vertelt Bart. "Op muzikaal vlak is het concept 'gitaarkwartet' relatief uniek. Daarnaast bedient de gitaar als instrument een heel scala aan muziekvormen buiten het klassieke om." Inti valt hem bij, "Wij kunnen een stuk van Saksioni brengen, gevolgd door een cover van Sting of Spaanse flamenco. De combinatie van een lichter genre, gespeeld met 'klassieke' diepgang, houdt ons publiek benieuwd."

INTERNATIONAAL PARCOURS

Het kwartet legde al een mooi traject af. Ze deelden de planken met Grammy-winnaar Andrew York en wonnen de Supernova-wedstrijd van Klara. Maar toch zijn het vooral de buitenlandse tournees die hen de adem benemen. Zo lieten de tours in China een sterke indruk na. Het exotische karakter en de schaal van de optredens, maar ook het enthousiasme van het publiek maakte het een onwezenlijke ervaring voor het viertal. "Hordes Chinese toeschouwers die door veiligheidsagenten in rijen worden geleid voor een handtekening, is een onwerkelijk beeld", herinnert Menno zich. "Maar elke concertreis kent zo wel een hoogtepunt, ook de optredens in Slovenië, Italië en Georgië bezorgden ons kippenvel." De ongedwongenheid waarmee de vier gitaristen het podium bezweren, slaat duidelijk ook over de grenzen aan.

Door hun internationale concertervaring weet het viertal wat ze mogen verwachten van hun toeschouwers en hoe ze op die verwachtingen kunnen inspelen. "Het Belgische publiek is erg beleefd en beschaafd. Hun reactie op wat er op het podium gebeurt, is vrij gereserveerd", vertelt Bart. "Nederlanders zijn uitgelatener, met staande ovaties en een luid applaus. Ook komen ze na het concert uitgebreid vertellen wat ze ervan vonden. Daar heb je in België vaak het raden naar", vult Inti aan. "In China was het publiek laaiend enthousiast, maar vallen de andere gewoontes in het begin wel op. Zo staan mensen recht om foto's te nemen, gaan ze doodleuk op wandel of rochelen ze luid en ongegeneerd tijdens een concert. Maar het was de respons in Georgië die ons het meest verraste. Daar hebben ze enorm veel ontzag en bewondering voor muzikanten,

MENNO, INTI, BART EN STEIN

wat ook voelbaar was in de reacties”, herinnert Stein zich. In het voorjaar trekt het kwartet naar Oekraïne, waar ze met de Belgische ambassade zullen samenwerken.

Sinds eind 2016 heeft het viertal een contract bij Amerikaans agentschap Dan McDaniel Management. Zo hopen ze binnenkort voet aan de grond te krijgen in Amerika, waar een grote gitaarscène leeft. Ook een terugkeer naar het Iserlohn gitaarfestival, waar hun genesis begon, en een derde tour in China staan te boek. Daarna zijn de Noorderburen aan de beurt.

MUZIEK ALS EXPORTPRODUCT

Vlaanderen heeft een lange en rijke traditie als uitvoerder van muziek, waar het viertal ook op inspeelt. De Vlaamse muziektraditie loopt eeuwen terug, naar de polyfonisten die al in de veertiende eeuw met hun kunsten doorheen Europa reisden en de conservatoria die muziek tot een hogere orde verheven. Ook nu is Vlaanderen een belangrijke aanvoerder van klassieke muziek, met bijvoorbeeld Sigiswald Kuijken en zijn wereldvermaarde barokensemble. Maar de inzet begint al bij de jongsten, want onze regio staat in het buitenland bekend om haar muziekacademies, die uniek zijn in een wereld waar privéles de norm is. Het kwartet probeert zich ook in deze op de kaart te zetten en gaf zelf al masterclasses op onder andere het International Guitar Symposium, wederom te Iserlohn..

TOEKOMSTMUZIEK

Het viertal hoopt in de toekomst vooral op collaboraties met andere muzikanten. Zo werken ze in 2017 samen met een Belgisch orkest en hopen ze daarna ook concerto's te spelen met internationale orkesten. In navolging van hun nieuwe cd willen ze opnieuw componisten aantrekken, maar dit keer mikken ze op namen die zich nog niet binnen de gitaarwereld begaven. En als ze echt mogen dromen? “Filmmuziek spelen, in het zog van Hans Zimmer, lijkt ons geweldig. Of een uitstap naar de popmuziek met namen zoals Hooverphonic. Dat zou fantastisch zijn”, hopen ze luidop. En dan is er natuurlijk de Amerikaanse droom...

De onmiddellijke toekomst ziet er rooskleurig uit voor de vier gitaristen. Een internationale tour met hun nieuwe cd, een nationale concertenreeks met orkest, een wedstrijd voor kamermuziek in Frankrijk waar ze zich meten met de beste ensembles ter wereld. “We verdienen er niet enkel de Belgische eer, maar tonen er ook het kunnen van de klassieke gitaar tegenover gevestigde waarden, zoals strijkers en piano”, klinkt het strijdlustig.

Deze vier azen zijn nog lang niet uitgespeeld.

Meer weten over het Four Aces Guitar Quartet?

Surf naar <http://fouracesgq.com/>

Met kinderen op EXPATAVONTUUR

Als expatmama van vier is Marianne Simons ervaringsdeskundige wanneer het aankomt op een plaatsje veroveren en een veilige thuishaven creëren in een onbekende omgeving. Na expatriaties in Maleisië en nu in Engeland, kent ze de valkuilen van het integratieproces dat een gezin doormaakt door en door. Integreren doe je met kinderen vanzelfsprekend niet alleen. Het zijn in de eerste plaats zij die hun weg moeten vinden op de nieuwe bestemming. Veel meer dan hen gidsen en supporteren langs de zijlijn, kan je dan als ouder niet doen. Behalve misschien met de auto rondrijden van school, naar vriendjes of sportclubs en weer terug...

TEKST JOSINE BUGGENHOUT

Om een inzicht te bieden in dit veelzijdige integratieproces en als steun voor andere families met expatplannen, bracht Marianne verslag uit van haar eigen en haar bekende expatperikelen in de vorm van het kinderboek *Met Apen in de Tuin – Als je naar de jungle verhuist*. Van de worsteling met afscheid nemen van het bekende tot het omarmen van het onbekende, het boek brengt een verhaal dat expatkinderen en hun omgeving voorbereidt op een buitenlands avontuur.

Zes jaar geleden loodste het lot en een gouden kans Mariannes gezin naar Kuala Lumpur in Maleisië, waar ze drie jaar zouden verblijven. Mariannes twee jongste kinderen waren nog erg klein, waardoor hun vroegste herinneringen zich in Maleisië afspeelden. Haar twee oudste kinderen beleefden de overstap wel bewust. Ze moesten in het vreemde land Engels leren spreken en schrijven en daarbij ook meteen een grote stap vooruit zetten, omdat ze in de internationale school meteen in het basisonderwijs instroomden. Als moeder kon Marianne enkel toekijken hoe de Aziatische onderwijscultuur en de andere, meer veeleisende manier van werken de kinderen meteen een hoop huiswerk opleverde. “Maar eigenlijk had ik daar meer moeite mee dan zij”, beseft Marianne.

KINDEREN EERST

Marianne en haar man zetten de zorg voor hun kinderen op de eerste plaats. Voelen ze zich goed op hun nieuwe school en in hun nieuwe klas? Kunnen ze zich op de bestemming opnieuw uitleven met hun favoriete hobby's en hoe zit de regeling van vrijetijdsclubs er praktisch in elkaar? “Nadat ik zeker ben dat mijn kinderen elke dag goed terecht komen, probeer ik op iedere nieuwe plaats zo snel mogelijk de praktische zaken te regelen. Waar vind ik een goede dokter en tandarts? Waar doe ik best mijn boodschappen?” Het duurt altijd even voordat iedereen opnieuw z'n eigen plekken gevonden heeft. In het begin moet alles van voren af aan uitgezocht worden en dat is lastig. “Mijn dochter liep na de verhuis van Maleisië naar Engeland een tropische bacterie op in haar voet. We waren hier amper twee dagen, verbleven nog in een tijdelijk onderkomen zonder auto, toen er een enorme blaas op haar voetje verscheen. Dan moet je tijd spenderen aan uitzoeken waar je terecht kan en hoe je er moet geraken op een moment dat je erg bezorgd bent en wilt dat alles vanzelf gaat.”

LONDEN LONKT

Nu woont het gezin reeds tweeënhalf jaar nabij Londen. Doordat Mariannes kinderen de Engelse taal al beheersten en de hoeveelheid huiswerk sterk daalde, verliep de overstap van de internationale school in Kuala Lumpur naar deze in het Britse Woking vlekkeloos.

Het moeilijkste aspect van het expatbestaan vindt het gezin het voortdurend afscheid nemen. De ene keer vertrekken ze zelf naar een nieuwe bestemming, de andere keer zijn het vrienden die verhuizen. De constante dreiging van een mogelijk afscheid sluimert binnen de expatgemeenschap steeds op de achtergrond en ook Marianne ervoer dit gevoel. Vooral in Maleisië was het tastbaar. “In Kuala Lumpur vertoefden we vooral in het internationale expatcircuit waar mensen vaak verhuizen. In Londen zijn we door de school van de kinderen nog steeds gebonden aan een internationale omgeving, maar hier zijn ze ook lid van een plaatselijke voetbalclub en maken we Britse vrienden die niet zo gauw zullen vertrekken”, vertelt Marianne.

De kinderen zelf zijn een leven in beweging gewoon en voelen zich niet gebonden aan een bestemming. Hun thuisland zien ze vooral als de plek waar de oma's en opa's wonen. Met de sociale media die onze tijd kenmerken, houden ze contact over de grenzen heen. Het gezin weet niet wat er komen zal, maar voelt zich daardoor net vrij. De mogelijkheden zijn eindeloos.

APEN IN DE TUIN

Sinds de vier kinderen schoollopen, heeft Marianne meer vrijheid om haar tijd zelf in te vullen. Zo behaalde ze een Master Psychologie en schreef het kinderboek *Met Apen in de Tuin*. Hoewel het verhaal niet autobiografisch is, liet de schrijfster zich wel inspireren door gebeurtenissen die ze zelf meemaakte of waarover anderen vertelden. Het schrijfproces verliep heel organisch. “Na de verhuis naar Engeland begon ik zomaar met schrijven. Gaandeweg kreeg het verhaal richting en structuur, ook door de input van mijn kinderen.”

“Wanneer je verhuist, maak je als gezin een heel proces door, zowel met elkaar als individueel. En dat proces wilde ik beschrijven”, licht Marianne toe. Dit in de hoop om anderen te helpen bij een soortgelijk avontuur, om inzicht te bieden in een leven als expatgezin en de mythische waas van avontuur die de term bedekt, te lichten en vooral ook om Nederlandstalige kinderen in het buitenland te stimuleren om Nederlandstalige boeken te lezen. Marianne merkte dalende interesse voor de moedertaal op bij haar eigen kinderen. “Het is een strijd om hen aan het lezen te houden. Hun Nederlands is doorspekt van Engelse woorden en hun woordenschat neemt af, ondanks het feit dat ze Nederlandse les volgen. Het boek leunt aan bij de belevingswereld van expatkinderen en ik hoop dan ook dat zij het, als doelpubliek, met plezier zullen lezen. Blijkbaar spreekt het ook kinderen aan met een vriendje of vriendinnetje dat naar het buitenland verhuist. Alsof ze al lezend toch deel uitmaken van hun vriendjes nieuwe leven in dat verre land. Dat is aangenaam om weten.”

De schrijfster brengt haar kinderen op verschillende manieren in aanraking met het Nederlands. “Mijn kinderen bekijken online het jeugdjournaal, zodat ze woorden waar ze dagelijks enkel in het Engels aan blootgesteld worden in het Nederlands horen. We hebben verder een abonnement op enkele jeugdtijdschriften en tienerbladen. Zo lezen ze Nederlands binnen hun eigen interessesfeer. Tenslotte praten we als ouders thuis Nederlands met de kinderen en sta ik erop dat ze ook met elkaar Nederlands spreken, wat ze meestal wel doen”, vertelt Marianne.

TIPS & TRICKS

Marianne ondervond dat het belangrijk is de tijd te nemen om te wennen aan elke nieuwe omgeving en aan de gebruiken die er heersen. “Bij ons is gebleken dat we op een nieuwe plek snel contacten leggen met andere expats en dat er ook sneller hechte vriendschappen ontstaan. De tijd die je investeert om tijdens de eerste maanden nieuwe contacten te leggen, creëert een goeie basis voor de rest van het verblijf. Aan de andere kant duurt het wel best lang voordat je jezelf echt thuis voelt in een nieuw land”, getuigt de ervaren expatmama. Enkele laatste woorden van wijsheid? “Wij proberen altijd om de dingen die we thuis leuk vonden, ook in het nieuwe land te doen. Mijn kinderen sporten graag en ik heb hen zowel in Maleisië als in Engeland meteen voor een teamsport aangemeld. Dat is een gemakkelijke manier om vriendjes te maken en om continuïteit te behouden in de stroom van veranderingen.”

Meer informatie over *Met Apen in de Tuin*?

Blader verder naar Piazza voor de recensie.

VOET aan de internationale GROND

China is het land van ontelbare mogelijkheden. Maar je moet ze grijpen. En dat is wat West-Vlaams ondernemer en zaakvoerder van internationaal houtbedrijf Solid International, David Holvoet, op zijn tweeëntwintigste al deed. Na afronding van zijn managementstudie in Brussel trekt hij naar de metropool Shanghai. Hij keerde nooit terug.

TEKST JOSINE BUGGENHOUT

HOE KWAM U IN CHINA TERECHT?

Dat brengt me terug naar 1997. Ik zette toen als student aan EHSAL Management School mijn schouders onder een uitwisselingsprogramma met Fudan University in Shanghai, waarin we Vlaamse KMO's de kans boden om een marktonderzoek te laten uitvoeren door een duo van een Vlaamse en Chinese student. Het marktonderzoek dat ik uitvoerde, toonde aan dat er in China een grote vraag was naar grondstoffen, en vooral naar hout. Na mijn studie zocht ik meteen naar leveranciers van deze grondstoffen en trok ik naar China om ze te verkopen. En bleef er. Daar startte mijn reis als ondernemer en zo ontstond Solid International.

WILDE U ALTIJD NAAR HET BUITENLAND?

In eerste instantie wilde, en wil, ik een succesvol ondernemer zijn. Mijn vader was schrijnwerker, zat tot zijn veertiende op de schoolbanken en startte op zijn dertigste een eigen zaak. Hij zei altijd dat hij liever langer had gestudeerd en meer talen wilde spreken. Dat zou zijn ondernemerschap vereenvoudigd hebben. Vermits ik wou ondernemen en mij van kinds af het belang van talen was bijgebracht, twijfelde ik niet toen ik op mijn achttiende in een Canadese zagerij kon gaan werken. Dat beviel me zo goed – waarschijnlijk mede door de knappe Canadese stagiaire die er ook was (*lacht*) – dat ik ben blijven reizen, als toerist maar liever nog als ondernemer. Ik zoek steeds naar internationale opportuniteiten. Vandaar ook niet toevallig de 'International' in onze naam.

UW BEDRIJF IS GESPECIALISEERD IN HOUT.

WAAROM DEZE INDUSTRIE?

Mijn liefde voor hout heb ik van mijn vader. Ik werkte vele zomervakanties en weekends in zijn schrijnwerkerszaak. Daarom dacht ik op mijn tweeëntwintigste dat ik iets van hout kende en had het lef, of de arrogantie, om zelfstandig te beginnen. Eerlijk gezegd kende ik het verschil niet tussen eiken- of beukenhout en toch durfde ik het aan om beuken te verhandelen in China. Vandaag weten we gelukkig zeer goed wat we doen.

WAT DOET UW BEDRIJF NET?

We hebben drie activiteiten en elke onderneming focust zich op een ervan. Met *Solid International* verdelen we binnendeuren in België. We onderscheiden ons omdat we mikken op professionelen én doe-het-zelvers en op gebruiksvriendelijkheid voor beide markten. Zo kan zowel een deur bij Gamma als een deur bij de lokale schrijnwerker, van ons komen. We hebben zo'n zestigduizend deuren in stock, leveren binnen vijf werkdagen en zijn erg sympathiek (*lacht*). Met *Treecraft* zijn we een Chinese exporteur van Chinese multiplexplaten. Deze gebruikt men op werven bij het maken van betonconstructies, voor aftimmeringen en voor meubels. We verkopen wereldwijd aan importeurs en aan doe-het-zelfketens. We kunnen concurreren met Chinese bedrijven omdat we beter communiceren en klantvriendelijk zijn, kwaliteit garanderen en 'deur-aan-deur' leveren in Europa, financiële én technische ondersteuning bieden. Tot slot verkoopt *Prime Forests* hout op de Aziatische markt. Dit hout wordt ontgonnen volgens strikte regels, op kwaliteit ingedeeld en klaargemaakt voor export.

U BOUWDE UW BEDRIJF UIT IN SHANGHAI, EEN VAN DE GROOTSTE STEDEN TER WERELD MET EEN TORENHOGE CONCURRENTIEGRAAD. WAT IS UW SUCCESFORMULE?

Ik zoek bewust naar opportuniteiten. Men zegt dat ik geluk had omdat ik op het juiste moment in China was, maar niemand heeft me naar China gestuurd. De timing was juist, maar ikzelf was te jong en onervaren om echt alle kansen te grijpen. Daarnaast bouwden mijn vrouw, Kristien, en ik van in het begin aan een stabiele thuisbasis van waaruit zij zich kon ontwikkelen als General Manager van industrieel consultancybedrijf Actemium Shanghai en van waaruit ik mij kon ontplooiën als ondernemer. Gaat het minder op professioneel vlak, dan kunnen we thuis opladen om weer verder te doen. Ook 'voortdoen' en niet opgeven, is belangrijk. Maar als iets niet werkt, moet je het in vraag stellen, de realiteit onder ogen zien en het anders doen. In China is dit nog veel belangrijker dan in Europa. Zaken veranderen hier zo snel dat je constant moet bijsturen. Verder moet je blijven investeren, ook in jezelf. Hoe kan ik als ondernemer inspireren als ik mezelf niet bijschool? Ik omring me met mensen

die slimmer zijn dan ik. Uit deze relaties put ik inspiratie, richting en energie. Hoe meer ik groei als ondernemer, hoe meer mijn onderneming groeit. Solid International is een 'solide' bedrijf maar ik wil me blijven ontwikkelen als ondernemer en onderneming. Tot slot is geluk hebben ook belangrijk, al geloof ik dat je zelf je geluk kan creëren. Oh ja, en heb ik hard werken genoemd?

U PLAATST UW BEDRIJF OP DE MARKT ALS DUURZAAM EN ECOLOGISCH VERANTWOORD. VANWAAR DIE KEUZE?

Vaak wordt de houtindustrie in een kwaad daglicht gesteld, omdat ze bossen zou vernietigen. Dit is niet zo. Juist door de vraag naar hout, stijgt de economische waarde van bossen. Zonder economische waarde zouden ze nog sneller worden vernietigd en plaats ruimen voor landbouw of ontwikkeling. Instanties met een juiste lange-termijnvisie springen zorgzaam met hun bossen om. In Europa velt men enkel kaprijpe bomen die plaatsmaken voor jongere bomen. Verder respecteren we de nesttijd van vogels en kappen we niet na veel regenval, omdat de machines de bosbodem dan vernietigen. Hout is een van de meest hernieuwbare grondstoffen, niet vervuilend en afbreekbaar. Zeker snelgroeiende houtsoorten, zoals populier of eucalyptus. Deze zijn na vijftien jaar kaprijp en zorgen daarbij voor schone lucht. In China en Azië plant men ze massaal aan. Uiteraard valt er iets in te brengen tegen een te selectieve aanplanting en bodemerosie, maar plantages zijn volgens mij een goeie zaak. Solid verzekert duurzame producten door enkel grondstoffen te kopen in regio's met een bepaald bosbeleid, door de regering bekrachtigd. Verder gebruiken wij enkel hout met certificaat FSC of PEFC, of afkomstig van plantages.

HOE IS DE INTERNATIONALE VERTAKKING VAN UW BEDRIJF ONTSTAAN?

Solid ontstond in Shanghai, maar ik wou mijn toekomst en die van het bedrijf snel met Vlaanderen verankeren. In 1998 richtten we een Vlaamse vennootschap op. In het magazijn in Antwerpen stockeren we onze voorraad aan platen voor de Europese markt. Brugge kozen we als distributieplatform voor de deuren omwille van de ligging bij de zeehaven en mijn West-Vlaamse roots. De vestigingen opereren autonoom, maar er zijn bepaalde overkoepelende diensten. Ik beleg face-to-facevergaderingen tussen de verschillende vestigingen, zodat er meer begrip is voor elkaar.

WAT ZIJN DE TOEKOMSTPLANNEN VOOR U EN VOOR SOLID?

Mijn toekomstplannen en die van Solid zijn met elkaar verbonden. Iedereen in het bedrijf weet dat ik streef naar een jaarlijkse groei van 25%. Ik spreek steeds over '20 (miljoen euro omzet) by 2020'. Dit is haalbaar, maar zal slimme inspanningen vragen van iedereen in de organisatie, onze *solidiers* (lacht). Deze omzet zou tonen dat we de zaken juist aanpakken. Ik hoop dat ik iedereen kan inspireren om er zo hard voor te gaan als ik. Familiaal blijven we in China tot onze dochters hun studies aan de Franse school afmaken en daarna kunnen we overal heen.

KEERT U OOIIT TERUG NAAR BELGIË?

Dat we terugkeren staat vast. Wanneer is een andere vraag...

www.solidintl.net

LOUISE LAMBAERTS

ZET HAAR STUDIE OP DE EERSTE PLAATS IN MODESTAD MILAAN

Iedereen kent ongetwijfeld iemand die ooit aan een Erasmusuitwisseling deelnam. Dat is niet verwonderlijk, want de internationale mobiliteit gaat er onder de studenten elk jaar op vooruit. Voor Louise (20), derdejaarsstudente taal- en letterkunde Italiaans-Engels, was er geen betere plaats denkbaar om haar Italiaans te vervolmaken dan in Italië zelf.

TEKST JESSICA JACOBS BEELD PIERO GEMELLI

De cijfers liegen er niet om, steeds meer Vlaamse studenten trekken eropuit voor een studie of stage. Toch is niet elke bestemming even voor de hand liggend. "Engeland was een optie, maar scholen hebben er strenge voorwaarden, onder andere qua studieresultaten", getuigt Louise. Haar oog viel op Milaan, waar de KU Leuven een overeenkomst heeft met de gerenommeerde Università Cattolica del Sacro Cuore.

PERFECTE MATCH

Naar goede gewoonte starten de onderwijsinstellingen al een jaar voor het geplande vertrek met infomomenten. Net als een emigratie, vraagt een uitwisseling de nodige voorbereiding. "De mogelijke bestemmingen en de voorwaarden passeerden de revue. Ik had verschillende dilemma's, kiezen voor een grootstad of een sfeervolle kleine stad bijvoorbeeld." Louise koos ervoor om samen met klasgenote Olivia naar Milaan te gaan. Ze volgde er eerder al een taalstage en nu zou ze de stad verder kunnen ontdekken. Het bleek een schot in de roos. "Milaan past helemaal bij me, de vele culturele activiteiten, de parken en nabijheid van water. Ik liep tijdens de modeweek enkele vriendinnen tegen het lijf, collega's, want ik doe zelf ook modellenwerk. Als verjaardagscadeau kocht ik mezelf een ticket voor de beste plaatsen bij de balletvoorstelling Giselle. Al mijn leven lang volg ik balletlessen. Nu zat ik met mijn neus op het voetenwerk van dit prachtig schouwspel. Het meest memorabele moment van mijn verblijf."

KLEINE OBSTAKELS

De goede ondersteuning van de universiteit verkleint de stap naar het buitenland. Wel blijkt de samenstelling van het vakkenpakket een moeilijk punt te zijn. Louise kon in Italië geen Engelse lessen

opnemen omdat die qua niveau niet voldeden aan de norm van haar Vlaamse universiteit. "Het was een moeilijke puzzel, maar ik ben heel tevreden over de boeiende keuzevakken die de Italiaanse universiteit te bieden heeft. Ik kon de professoren makkelijk benaderen met mijn vragen en tijdens de - gelukkig mondelinge - examens, waren ze onder de indruk van mijn taalvaardigheid."

De voordelen van het netwerk van Vlamingen in de Wereld mocht Louise aan den lijve ondervinden. Ze ging online op zoek naar een appartement, maar vond niets wat haar geschikt en betrouwbaar leek. VIW-vertegenwoordiger in Milaan, Marleentje Verstreken, bracht Louise in contact met een Vlaamse die haar appartement in het centrum van de stad, vlak aan de kathedraal van Milaan, te huur stelde.

Het was groot genoeg voor twee, dus beide studenten konden met een gerust hart vertrekken.

PAUZEKNOP

Louise verdient tussen de lessen door een centje bij als model. Het bureau waarvoor ze werkt kon haar ook tijdens haar uitwisseling van opdrachten voorzien. "Ik poseerde met creaties van de Belgische hoedenmaker Elvis Pompilio. De

fotograaf was Piero Gemelli, wiens werk in verschillende internationale tijdschriften verschijnt. Door tijdsgebrek nam ik geen andere opdrachten aan, maar ik ging wel langs bij plaatselijke modellenbureaus om kennis te maken. Mijn focus ligt nu bij mijn studies, ik kan later nog steeds teruggaan voor modellenwerk."

Dat ze teruggaat, daar is Louise vrij zeker van. Mocht het toch niet Milaan zijn, dan vindt ze ongetwijfeld een uitdaging in een andere wereldstad. "Tot een jaar na mijn master kan ik nog via de universiteit een buitenlandse stage lopen, dat lijkt me een interessante optie. Maar eerst moet ik beslissen welke master het zal worden."

**"IK POSEERDE MET
CREATIES VAN DE
BELGISCHE
HOEDENMAKER
ELVIS POMPILIO."**

Met de WIND in de ZEILEN

Het groeiend aantal artikels over de Vlaamse *braindrain*, of kennisvlucht, onderschrijft het gegeven dat meer en meer studenten, doctorandi en professoren naar buitenlandse onderwijsinstellingen trekken. Dit fenomeen neemt met 22 procent een opmerkelijke vlucht in Vlaanderen. Academische bollebozen laten de landsgrenzen in snelvaart achter zich. Jochem De Schutter (25, foto midden) is een doctoraatstudent in de ingenieurswetenschappen aan de Duitse Albert-Ludwigs Universiteit van Freiburg. Hij verliet Vlaanderen in het spoor van de liefde, met een zijweg naar dat van de kennis.

TEKST JOSINE BUGGENHOUT

Jochems omzwervingen leidden hem tijdens zijn burgerlijke ingenieursstudie vijf jaar geleden al over de grenzen. Zijn Erasmusavontuur in Zürich levert hem meer op dan een buitenlandervaring. Hij ontmoet er ook zijn Duitse vriendin. Na hun Erasmusperiode woont zijn vriendin op verschillende plaatsen in Duitsland en keert Jochem terug naar Leuven om er zijn ingenieursstudie af te werken. De lange-afstandsrelatie raken ze na enkele jaren moe en het koppel besluit opnieuw in dezelfde stad te wonen. "We bekeken beide mogelijkheden: zij naar België of ik naar Duitsland. Aangezien zij werkte in Duitsland en ik nog ongebonden was, werd de keuze snel gemaakt en zocht ik een universiteit in haar buurt. Dat werd dan Freiburg", vertelt Jochem. Voordat hij de beslissing neemt om naar Duitsland te trekken, behaalt de ingenieur eerst een master filosofie in Leuven. En ook na de verhuis zet Jochem zijn academische parcours verder. Hij kiest voor Freiburg omdat de universiteit een sterke filosofische traditie kent en neemt enkele vakken filosofie op. Hij studeert er voor zichzelf, zonder diploma als eindspel. Daarnaast vindt hij een halftijdse betrekking als ingenieur aan de universiteit, wat de overstap nog vergemakkelijkt.

IS HET EEN VOGEL?

Van de toegepaste wetenschappen naar de zijswetenschappen, en weer terug. De ingenieur-filosoofs liefde voor kennis verzamelen, is grenzeloos. Ze leidt hem na een jaar naar een doctoraatsproject in het veld van de ingenieurswetenschappen aan de Freiburg Universiteit. Jochems doctoraat ligt in het verlengde van zijn eerdere specialisatie in energiesystemen en spitst zich toe op windenergie. "Ik ben pas eind 2016 begonnen aan mijn doctoraat en heb nog geen beschrijving in drie zinnen paraat voor op cocktailfeestjes", lacht Jochem wanneer hij zijn project tracht uit te leggen. "We onderzoeken controlemethodes voor een nieuw soort windenergie, de hoogtewindenergie. Zoals het woord zelf zegt, zouden we zo op veel grotere hoogte windenergie kunnen oogsten. De windsnelheid is er hoger en stabiel. Maar dan moeten we het concept van de windturbines omgooien. We stappen van de gigantische turbineconstructies over op een reusachtige vlieger, of *kite*, die aan een lange kabel wordt vastgemaakt en aan de hand van een periodische vliegbaan op grote hoogte energie tapt uit het gigantische energiereservoir dat onze atmosfeer is. Deze aanpak belooft een meer efficiënte, ecologische én goedkope variant te zijn dan de huidige windturbines", duidt Jochem.

De uitdaging om zo'n complex systeem autonoom en in alle omstandigheden te laten functioneren is niet gering. Jochems team doet daarom onderzoek naar optimale controlemethodes die het mogelijk maken de vlieger automatisch en razendsnel te besturen. "We willen garanderen dat onze kite ook in veranderlijke omstandigheden een optimaal traject volgt. Dat is het theoretische deel van mijn doctoraat. Mijn onderzoek bestaat erin om het autonoom vliegen van de kite robuust te laten verlopen", vat Jochem zijn onderzoek dan toch mooi samen. Cocktail-klaar. En waar worden deze vliegers opgelaten? Op de plaatsen waar windmolens staan of op een, al dan niet drijvend, zee-

platform. De kabel verbindt de vlieger met een generator, die wordt aangedreven door de beweging van de vlieger. Hoewel niet elk kamp windenergie in de armen sluit, is energie op zich een brandend actueel en relevant thema. Maar wat trekt de ingenieur in de filosofie aan om erover te doctoreren? "Het is een grote uitdaging om de energievoorziening van morgen op een duurzame manier op te lossen", vertelt Jochem die ook vanuit een sociale motivatie vertrekt. "Hoogtewindenergie kan een grote rol spelen in de oplossing van dit probleem, dat lijkt me bijzonder waardevol. Bovendien zijn de wetenschappelijke problemen waarvoor dit soort complexe, dynamische systemen ons stellen op zich ook erg stimulerend."

IK DENK, DUS IK BEN

Deze uitdaging brengt mensen van verschillende nationaliteiten samen in Freiburg. Alle doctoraatsstudenten zijn buitenlanders, alleen de professor en de masterstudenten zijn Duits. De voertaal op het bureau, en de taal van de wetenschap, is dan ook Engels. Jochem werkt op een ander project samen met een landgenoot en in het begin van zijn verblijf in Freiburg woonde er ook een kennis van hem in de stad. "Omgaan met andere Vlamingen is ontspannend en vertrouwd, aangezien je veel vanzelfsprekendheden deelt. Omdat mijn team zo internationaal is, wordt dat wel minder belangrijk. Er is dan sowieso veel begrip voor elkaar en iedereen zit op dezelfde golflengte. Maar af en toe Nederlands spreken, kan opluchten. Onze taal bepaalt bijvoorbeeld de vorm en inhoud van onze humor", glimlacht Jochem, "en veel nuances en subtiliteiten vallen niet te recupereren buiten de moedertaal. Anderzijds ontwikkel ik zo noodgedwongen een vreemdsoortig hybride gevoel voor humor in het Duits, wat dan weer z'n eigen charme heeft."

Het valt hem op dat Duitsers veel later beginnen studeren. Voordien gaan ze vaak een jaar naar het buitenland of lopen ze stage in de sociale en culturele sector. Dit maakt Duitse studenten volwassen. "Duitsers kiezen hun studie bewuster en zijn er actiever mee bezig. Dat vertaalt zich ook in de werkcultuur. Zo lijken Duitsers mij bijvoorbeeld meer de zelfzekerheid te bezitten om zelfstandig eigen probleemstellingen te formuleren. Ze denken 'groter' na, wat ook logisch is omdat ze in een groter land wonen. Daardoor hebben ze in het algemeen een breder perspectief en kunnen ze beter nuanceren", getuigt Jochem.

Hij voelt zich opgenomen door de Duitse gemeenschap, wat zeker in de hand gewerkt werd doordat hij voor zijn vertrek Duits leerde. De taal leren is ook het eerste wat hij emigranten aanraadt. Dat doet je thuis voelen, is verrijkend en ook praktisch. Naast de aangename mensen, is ook de idyllische omgeving van Freiburg niet onbelangrijk in zijn positieve integratie. "De stad grenst aan het Zwarte Woud en vanuit het centrum kan je meteen een berg oplopen en de natuur verzwelgt je." Zijn familie bezoekt hij ongeveer elke zes weken. Voor de rest is hij vrij onbereikbaar, zonder smartphone en met argwaan tegenover sociale media. "Een avond op café met vrienden of spontaan naar een concert gaan, mis ik wel. Wat ik dan doe, is met verschillende vrienden een moment uittrekken om zo'n café-avond te simuleren op Skype. Dan zitten we een keer per maand al dan niet met pintje achter de computer en creëren zo de ruimte en dynamiek waarin een spontaan gesprek kan ontstaan en groeien. En wanneer ik dan in België ben, probeer ik zo veel mogelijk mensen te zien", vertelt hij.

Jochems toekomst spant zich uit over de komende vier jaar. "En ik ben blij dat ik vier jaar in de toekomst kan kijken", verzekert hij. Maar daarna ligt alles open...

Liefs, EXPAT X

Een artikel in DMmagazine (18 juni 2016) over expats op zoek naar liefde in de Europese wijk in Brussel deed stof opwaaien bij VIW. We stelden ons in vorige artikels voornamelijk de vraag hoe het expatpartners vergaat wanneer ze hun geliefde naar het buitenland volgen, aangezien het geluk van de partner en het gezin het succes van de expatriatie sterk beïnvloedt. Maar een expat wil niet altijd een relatie. Dat vertellen ons sterke verhalen van flanerende flirts, die ongebonden de sleur een stap voor willen blijven. Naast deze minderheidsgroep is er een groter aantal expats dat geen relatie heeft en er wel naar op zoek is, maar gehinderd wordt door het mondiale, veranderlijke expatleven en de sfeerbederver van een nakend vertrek. Het succes van internationale datingapps en exclusieve relatiebureaus, lijkt het bewijs dat expats steeds vaker op zoek gaan naar een anker in hun nomadische bestaan.

TEKST JOSINE BUGGENHOUT

Om meer inzicht te verkrijgen in hoe Vlamingen in de wereld het doen op vlak van (expat)liefde, ging VIW via een enquête op onderzoek uit doorheen haar netwerk. De antwoorden ontcrachten sommige mythes, terwijl ze andere veronderstellingen wel degelijk funderen.

Om in de ziel van de expat te kijken, is het belangrijk vooraf te weten waarom hij of zij kiest voor een expatbestaan. Uit de enquête blijken vooral de ervaring en de uitdaging, de drijfveer om een andere cultuur te leren kennen en een werkopportunity, aan te zetten tot een expatleven. Daarna volgt de liefde. Het is opvallend dat het merendeel van expats die vertrokken voor de liefde maar met hun geliefde braken, ook na de breuk in het expatland blijven. De top drie wordt vervolledigd door emigranten die een beter klimaat opzoeken.

MARCO... POLO...

Uit de enquête blijkt dat expats vooral potentiële partners vinden op het werk en via collega's. Net zoals bij 'thuisblijvers', spelen ook het uitgaansleven en gemeenschappelijke vrienden voor cupido tijdens een expatriatie. Datingsites en -apps bezetten de vijfde plek, na ontmoetingen in het dagelijkse leven en tijdens het beoefenen van hobby's.

Maar is het nu anders daten in het buitenland dan in België?

De meerderheid van de ondervraagden antwoordt 'ja' en vindt daten moeilijker als expat. De taalbarrière en cultuurverschillen steken het vaakst stokken in de wielen van een mogelijke relatie. In conservatieve Oost-Europese en Zuid-Aziatische landen spelen familie en de kerk een rol. In grootsteden is een geschikte partner vinden dan weer moeilijk, omdat iedereen zich er erg op focust. Om die neiging te doorbreken, organiseert men in metropolen, zoals Londen, New York, Jakarta en Abu Dhabi, allerlei activiteiten voor single expats.

In Angelsaksische landen, zoals Amerika en Australië, bestaat er een echte datingcultuur, die we in Vlaanderen niet kennen. Een Vlaamse omschrijft haar ervaring met daten in Australië zo: "In België is daten

vrijblijvend. Heb je een leuke tijd samen dan ga je opnieuw uit, anders niet. In Australië verloopt alles formeler. De conversaties lijken tijdens een date op sollicitatiegesprekken: 'Dus jij wilt kinderen? Check. Oh, je drinkt? Liever niet dan'. Dat artificiële hindert een klik. Verder is seks hier voor velen een belangrijke motivatie om te daten en primeert het in het begin op elkaar leren kennen." Een Vlaamse in New York getuigt dat daten in de VS tegen de tijd gebeurt. "In Vlaanderen beginnen we bijna meteen een relatie met de persoon op wie we verliefd zijn en vissen we gaandeweg uit of hij of zij al dan niet bij ons past. In de VS is er een initiële periode waarin meerdere personen tegen elkaar afgewogen worden en men op meerdere paarden wedt. Dit om de angst de verkeerde persoon te kiezen en tijd te verliezen, te beperken. Er zijn meer ongeschreven regels. Je gaat bijvoorbeeld op x-aantal dates voor je met iemand slaapt, na zoveel maanden heb je het 'DTR'-gesprek ('define the relationship') en na vier jaar mag je een huwelijksaanzoek verwachten. Een Vlaming is daar vrijer in."

De bevroegden die daten als expat makkelijker vinden, voelen

ook het taalverschil maar zeggen dat Engels hier als lingua franca een mouw aan past. Verder vergemakkelijkt technologie het daten. "Datingsites en -apps brengen je nu in contact met mensen die je anders nooit zou ontmoeten", vertelt een Vlaming in Frankrijk. "Ze zorgen voor een sneller contact over een groter territorium", bevestigt een Vlaming in Maleisië. De technologie vergroot de sociale cirkel met de hele wereld en is de perfecte manier om het kaf van het koren te scheiden.

ZOEKEN NAAR ZICHZELF IN DE ANDER

De getuigenissen leren ons dat cultuurgenoten elkaar opzoeken omdat ze een gedeeld 'verleden' hebben, door hun gelijke culturele ervaringen, gedeelde taal, normen en waarden. Ze bekijken de wereld niet door dezelfde brilglazen, maar delen wel het montuur, de context. Bij expats spreekt men over een 'expatbubbel', wat inhoudt dat ze vooral optrekken met landgenoten en andere expats. Maar zet deze tendens zich verder in de datingpoel?

Drie kwart van de ondervraagden ontkent dat ze zich in een

expatbubbel bevinden. Vlaamse expats passen zich snel aan hun omgeving aan. In hun ervaring zoeken vooral Fransen, Scandinaviërs en Britten landgenoten op. "Vlamingen maken maar een kleine groep uit binnen de expatgemeenschap. Vaak zijn er ook geen andere landgenoten op de bestemming. Enkel andere taal- en cultuurgenoten opzoeken, leidt tot vereenzaming. In mijn ervaring mengen Vlamingen zich onder mensen van alle nationaliteiten en verkiezen ze vaak lokale vrienden boven de expatgemeenschap. Ik kwam pas een andere Belg tegen wanneer mijn Amerikaanse vrouw een collega uit Gent kreeg", getuigt een Vlaming in Engeland. Een Vlaming in Australië valt hem bij, maar specificeert dat Belgen deze vriendschappen vooral met andere westerlingen sluiten. Verder tonen de resultaten dat westerlingen samenhokken in landen met een taalbarrière, waar het Engels nog niet is ingeburgerd, zoals in China of andere Aziatische landen, en in gebieden waar een groot cultuurverschil heerst, zoals in Afrikaanse landen.

Deze antwoorden lijken ook de algemene veronderstelling dat expats een partner zoeken met dezelfde achtergrond, te weerleggen. Maar is dit ook zo?

Een kleine meerderheid van onze ondervraagden vindt een andere culturele achtergrond net een verrijking binnen een relatie. Waarden, normen en een gelijkaardig denkpatroon delen, is echter vitaal. Degenen die aangeven een partner met dezelfde achtergrond te zoeken, hechten belang aan een gedeelde socio-economische, culturele en academische visie.

RELATIE OF DE WERELD?

De stelling dat het moeilijker is voor expats om een langdurige relatie op te bouwen, verdeelt onze ondervraagden in twee kampen. Twee derde gaat akkoord. De hoofdreden waarom de meesten de stelling onderschrijven, is de termijn van het expatverblijf. Het expatleven heeft een tijdelijk karakter en vraagt een integratieperiode die afhankelijk is van land tot land. Deze zaken creëren een voedingsbodem voor korte relaties en werken langdurige relaties tegen.

Het andere kamp voert aan dat het gemakkelijker is om als (mannelijke) expat een partner te vinden in Aziatische, Afrikaanse en Zuid-Amerikaanse landen. Een Vlaming in Colombia getuigt, "In Colombia staan de potentiële partners in rij. Daar ben je als Europese man gegeerd wild." Een Vlaming in Indonesië voegt toe, "Je wordt in deze landen snel aanzien als iemand met meer financiële mogelijkheden en betere toekomstperspectieven dan lokale mannen. Iets wat aan het einde van een uitzendperiode vaak op een teleurstelling uitdraait." Een Vlaming in Kameroen valt hen bij, "zeker in Aziatische en Afrikaanse landen werkt het expatlabel magnetisch."

De stelling wordt eveneens op andere punten bevestigd, aangezien ook de leeftijd, het expatland en de open geest van de expat zelf maken of een relatie tijdens en na een expatriatie blijft duren.

EXPATCOWBOY, FEIT OF FICTIE?

Een meerderheid van de bevestigden herkent het begrip 'expatcowboy'. De verklaringen voor dit gedrag worden opnieuw gezocht in het tijdelijke

karakter van een uitzending, waardoor de plaatselijke liefde ook vaak kortstondig is. Vooral expats die voor het eerst vertrekken en nog geen vaste relatie hebben, vallen onder deze noemer. "Expatcowboys kom je vaak tegen. Ik was er ook één in het begin. Je start een nieuw leven op een plek waar niemand je kent, dat creëert vrijheid. Maar deze ingesteldheid is vaak tijdelijk", getuigt een Vlaamse in Frankrijk. Dit cowboygedrag ziet men echter niet vaak bij Vlaamse expats. Het blijken vooral de Fransen die hun naam en faam als lothario's waarmaken. Expats werken hard en zoeken in hun vrije tijd vaak een verzetje. Een enkeling, eveneens vanuit Frankrijk, vergast ons op een Spaans gezegde om zijn filosofie te duiden: "Een single is een pauze, een verliefde man is een leeuw, een getrouwde man een ezel!" Maar je moet geen expat zijn om rond te fladderen. Een Vlaamse in Tanzania legt uit, "mensen die zich niet willen binden heb je overal. Ik merk dat expat-koppels vaak net langer samenblijven omdat een scheiding tijdens een uitzending erg ingewikkeld is. Maar ik zie ook dat overspel meer wordt getolereerd binnen de expatgemeenschap. Komt dit door minder sociale controle? In een Vlaams dorp zou de nicht van de bakker bij wijze van spreken een oud-klasgenote zijn van de minnares of minnaar en het zo verder vertellen. Hier niet." Een minderheid staat niet achter deze term en stelt dat expats zich wel willen binden.

LIEFDE OP AFSTAND FOR DUMMIES

De mannelijke, ietwat macho, expats hanteren graag de leuze 'happy wife, happy life'. Maar is het zo gemakkelijk? En wat dan met de 'happy husbands' die hun echtgenotes volgen? Statistieken vanuit de relatietherapie duiden aan dat interculturele relaties een slaagkans hebben van vijftien procent. Maar vertalen deze cijfers zich in de ervaring van de Vlamingen in de wereld?

Het geluk blijkt aan de kant van onze landgenoten te staan. Meer dan de helft van de ondervraagden bevindt zich in een gelukkige interculturele relatie. "Het is niet altijd gemakkelijk maar we zijn ons bewust van de verschillen en laten elkaar anders zijn, geven elkaar ruimte", vertelt een Vlaamse in Kroatië over de relatie met haar Kroatische echtgenoot. Er moeten uiteraard raakpunten zijn, en vooral het waardegevoel moet in dezelfde lijn liggen. "Het hangt er vanaf hoe goed je de cultuur van je partner vooraf kent. Heb je er gevoel mee, dan werkt het", vertelt een Vlaamse in Griekenland. Interculturele relaties vragen werk en bereidheid te leren over de ander en zijn of haar culturele achtergrond, maar eens dat gelukt is, ziet de toekomst er rooskleurig uit.

U leest het hier... Liefde verlegt grenzen.

An Sneyers

Rika Ponnet

DOOR DE OGEN VAN EXPERTS

Om de resultaten van de enquête ook binnen de relatietherapie de nodige professionele duiding te geven, leggen we ze voor aan twee experts in het veld. Relatiebemiddelaar Rika Ponnet, is een bekende stem in het Vlaamse (media)landschap van de relatietherapie waar ze het bevorderen en vinden van liefde vooropstelt. Mindset- en relatiecoach An Sneyers, helpt expats en migranten in haar Australische praktijk bij het opbouwen en onderhouden van positieve relaties in een leven dat hen voldoening schenkt.

TEKST JOSINE BUGGENHOUT

Rika werkt met mensen die in Vlaanderen verblijven. Ze merkt dat de dreiging van een mogelijk vertrek intrinsiek relationele problemen creëert. "Internationaal koppelen is bijna onmogelijk, omdat mensen nog steeds en vaker liefde zoeken binnen een straal van 30 kilometer. We reizen intenser en werken ook internationaal, maar gaan juist daarom op zoek naar zekerheid en veiligheid binnen een relatie, naar een haven waar we thuiskomen. Een streekgenoot als partner voelt vertrouwd. Het opvoedingskader is hetzelfde. (Over)leven in een cultuur die men niet eigen is, wordt snel stressvol", verklaart Rika.

Het is een universeel gegeven dat externe factoren de duurzaamheid en instandhouding van een relatie beïnvloeden: is het koppel gehuwd? Zijn er kinderen? Is het een interculturele relatie? Hoe lang duurt de expatriatie? "Ik merk dat expats die voor een relatie naar het buitenland verhuisden langer wachten om ze te beëindigen wanneer ze stukloopt. Dit kan psychologisch verklaard worden door de *Law of Commitment and Consistency*, die stelt dat mensen vaak tot het uiterste gaan om zich te houden aan beslissingen die ze namen. Aangezien de relatie hun voornaamste reden was om te emigreren en de verhuis hen de kans bood zichzelf te bewijzen, redeneren ze dat ze door de relatiebreuk faalden in al die andere dingen. Dat is ook de reden dat vele expats, die hun relatie beëindigen, de nood voelen om zich te bewijzen op een andere manier en er dus vaak voor kiezen om in het buitenland te blijven", vertelt An.

"De datingcultuur is erg generationaliseerd. Hobby's, levensindeling, interesses, alles wil men delen, maar dat werkt volgens mij niet. Het is niet de praktische maar de emotionele connectie die telt en die kan je in principe overal vinden, maar eenvoudig is dat niet. Wanneer men toch een interculturele relatie start in het buitenland, zijn kinderen een belangrijk pluspunt. In het thuisland is kinderen krijgen vaak een bron van stress, maar in het buitenland kan men via de kinderen een eigen sociaal netwerk uitbouwen. Ouder zijn is een identiteit, partner zijn niet", duidt Rika. In de praktijk merkt ze dat interculturele relaties een grotere slaagkans hebben als beide partners expat zijn in het land waar ze zich bevinden. Zo delen ze een gemeenschappelijke achtergrond.

"Je hebt als expatkoppel los van je partner beslist om het thuisfront te verlaten. Zo wordt geen van beiden geconfronteerd met een verlieservaring." Gedeelde culturele waarden en normen maken of kraken een relatie vaak, weet ook An. "De taalbarrière en cultuurverschillen beïnvloeden grotendeels de manier waarop expats relaties uitbouwen."

De datingcultuur in Angelsaksische landen is zowel on- als offline sterker uitgebouwd dan hier. "Er wordt in de VS en Australië, maar ook in Aziatische landen, veel sneller overgegaan tot seksuele intimiteit. Men moet er een exclusieve relatie expliciet definiëren. In Vlaanderen strookt een vrouw die snel aanstuurt op seks niet met het aanvaarde beeld van hoe ze zich 'moet gedragen'", zegt Rika. Het is ook nog steeds gemakkelijker voor mannelijke dan voor vrouwelijke expats om een partner te vinden. "Vrouwelijke expats zijn vaak gecultiveerd en hoogopgeleid. Ze focussen op zelfontplooiing. Het niveauverschil met mogelijke partners in het expatland kan afschrikken, voor beide partijen. België staat in de top 5 van de meest geëmancipeerde landen, maar toch opteren mannen vaak voor een traditioneel rollenpatroon, zeker in het buitenland. Expatpartners zijn nog steeds vaker vrouwen die hun man volgen, dan andersom", zegt Rika.

Het type van de expatcowboy staat binnen de relatietherapie te boek als 'bindingsangstig'. "Deze mensen zijn nomaden in de wereld en in de liefde. De eenzame cowboys kiezen voor korte relaties die ze kunnen controleren om te ontkomen aan een verstikkingsgevoel. Vaak gaat het om kinderen van expats. Tot op een bepaalde leeftijd zijn het min of meer evenredig vrouwen en mannen, daarna voelen vooral vrouwen de biologische klok en zoeken ze toch een vaste partner", klinkt het. De behoefte aan intieme verbondenheid en thuishoren bij iemand blijft een drijfveer om relaties aan te gaan, nationaal en internationaal.

Rika Ponnets bemiddelingsbureau vindt u via www.duetrelatiebemiddeling.be. Haar bestseller *Blijf bij mij* is te koop bij Lannoo: www.lannoo.be/nl/blijf-bij-mij. Meer informatie over An Sneyers' praktijk vindt u via www.ansneyers.com.

"Nederlands
is leerzaam en
leuk! Ik kan
steeds beter zelf
nieuwjaarsbrieven
schrijven."

U OVERWEEGT MET UW GEZIN TE EMIGREREN NAAR HET BUITENLAND. DAN HEEFT U VAST AL STILGESTAAN BIJ DE SCHOLING VAN UW KINDEREN.

LanguageOne is de toonaangevende organisatie voor moedertaalonderwijs.

Wij verzorgen al ruim 30 jaar Nederlandse Taal en Cultuuronderwijs (NTC) voor kinderen van 2,5 tot 18 jaar die tijdelijk of langer in het buitenland opgroeien. Op maar liefst 9 locaties wereldwijd en online begeleiden onze gekwalificeerde, native-speaker docenten onze leerlingen in de verdere ontwikkeling van hun moedertaal.

NTC-onderwijs in het buitenland heeft vele voordelen:

- Kinderen leren sneller de nieuwe voertaal op school (vaak Engels)
- Kinderen hebben een grotere kans op academisch succes in de tweede taal
- Kinderen kunnen soepeler terugkeren naar het onderwijs in het land van herkomst

LanguageOne biedt Nederlandse Taal en Cultuurprogramma's (NTC) in Abu Dhabi, Davos, Doha, Dubai, Hong Kong, Muscat, Perth, Shanghai en Suzhou, Singapore en ook digitaal!

Parkweg 20a, 2271 AJ Voorburg, Nederland
+31 (0)70 260 13 86, info@languageone.org

www.languageone.org

LanguageOne

*wereldwijd thuis
in moedertaalonderwijs*

ZORGVERLENERS OPENEN

B & B

VOLGENS EIGEN CONCEPT

Bert en Veerle richtten hun verblijf zo in dat het volledig toegankelijk is voor mindervaliden. Uniek, maar dat moet ook als je overnachtingen aanbiedt in het toeristische Andalusië. Concurrentie loert om elke hoek.

TEKST JESSICA JACOBS

“Natuurlijk is iedereen welkom”, vertelt uitbaatster Veerle. “Maar in tegenstelling tot andere B&B’s, hebben we aangepast materiaal zodat zorgbehoevenden en mensen met een beperking hier een rustgevende vakantie kunnen genieten. We richten ons vooral op Nederlandstaligen en bieden verpleegkundige hulp, zorgen voor maaltijden en maken tijd voor een gezellige babbel.” Het aangepast materiaal behelst onder andere een lift waarmee rolstoelgebruikers het zwembad in kunnen, de badkamers zijn aangepast en het huis makkelijk toegankelijk met de rolstoel. “We onderzochten eerst of het concept al bestond in de regio. Maar niets was zo vergaand als onze plannen.” Bert en Veerle doen beroep op hun expertise als verpleegkundigen voor extra diensten als wondverzorging, insputingen en sondevoeding.

LOCATIESHOPPEN

Begin 2015 startte het koppel de zoektocht naar een geschikte woning voor hun Finca Corasol. Ze namen een makelaar onder de arm en legden gedecideerd het ene huisbezoek na het andere af. Het zuiden van Spanje genoot hun voorkeur. Ook in het laagseizoen blijft die locatie aantrekkelijk voor vakantiegangers. “We zochten een pand met voldoende kamers, zodat we over een privévertrek zouden beschikken. Rust was een must, de nabijheid van de kust, maar ook die van een luchthaven. Eens gekozen, was het slechts een kwestie van de sprong wagen en de papierhandel opzetten.”

GEWOON ANDERS

Veerle en Bert zeiden hun job vaarwel, verkochten hun huis en lieten alles achter. “Het was niet makkelijk. Maar we krijgen een nieuw leven onder de zon in ruil. We werken hard in Finca Corasol, onze eerste zomer zaten we al goed volgeboekt. Toch laten we hier en daar vrije dagen in de planning om er met het gezin op uit te trekken.” Hun zoontje Emiel gaat naar een Spaanse crèche in de buurt. Hoe sneller hij ingeburgerd is, hoe beter, zo redeneren Veerle en Bert. “Thuis spreken we Nederlands, in de opvang leert hij Spaans. Zo krijgt hij een meertalige opvoeding, wat wij als een voordeel zien. Het was vertederend Emiel zijn eerste woordjes Spaans te horen brabbelen.”

BERT EN VEERLE MET ZOONTJE EMIEL

GOED GEPLANDE START

Aan sociaal contact is er voor uitbaters van een B&B geen gebrek, maar ook de lokale bevolking ervaart het koppel als vriendelijk en hulpvaardig. Dat bevordert de gewenning in hun nieuwe omgeving. “Verhuizen naar een land waar je de werking van alles moet uitzoeken en ondervinden, is vermoeiend. Gelukkig hadden we een goede planning en veel hulp, onder andere van onze makelaar, advocaat en bankdirectrice. Dan nog kom je tegenslagen tegen, maar met de juiste ingesteldheid kom je daar wel weer boven.” Als ze de klok kon terugdraaien, had Veerle eerder ingezet op het leren van Spaans. De taal blijkt de sleutel naar het hart van de lokale bevolking. Voor wie plannen op lange termijn heeft, vormen die goede lokale connecties een stevige basis. “Natuurlijk is het fijn om eens iets te drinken in een café waar iedereen Nederlands spreekt, maar we genieten zeker zo erg van tafelen in een Spaans restaurant en onze burens leren kennen.”

Het hele jaar door kan je terecht in één van de vier gastenkamers van Finca Corasol. De gastvrijheid van Veerle en Bert krijg je daar zomaar bij, met extra zorgen op aanvraag.

www.fincacorasol.be

Leven in SPANJE VAN STUDENT TOT WERKNEMER EN VADER

Michiel Das (29) was vastbesloten in Spanje werk te vinden. Hij verzekerde zich dan ook op een bijzondere manier van een job tijdens volle crisisperiode. Zijn collega's bij SEAT kennen hem nog steeds als 'de man met de stunt van het visitekaartje'. Intussen staat hij voor andere belangrijke vraagstukken, zoals de opvoeding van zijn zoon, het jongleren met vier talen en de kostprijs van Spaanse scholen.

TEKST JESSICA JACOBS

Hij is halsoverkop verliefd geworden op de Spaanse levenswijze en vervolgens op een Kroatische schone. Van terugkeren uit Spanje was voor Michiel geen sprake meer, integendeel, zijn verbondenheid met het land werd steeds sterker. Na zijn afstuderen in 2010 verbleef hij voor een project van enkele maanden in Barcelona, een stad die hij eerder als Erasmusstudent leerde kennen. Hij werkte in de marketing- en communicatiesector, maar toen de crisis hard toesloeg, verloor hij zijn job. Wat nu? Michiel ging voor een strategie die er van uitgaat dat elke persoon verbonden is met ieder ander individu via maximum zes verschillende contactpersonen. Hij maakte drie visitekaartjes met zijn gegevens en de vraag om het kaartje telkens door te geven aan een ander contactpersoon. Op internet kon iedereen de reis van zijn visitekaartje volgen.

IMAGO OPBOUWEN

Zo kreeg Michiel een vacature bij SEAT doorgestuurd. Hij solliciteerde en heeft sindsdien het internationale bedrijf niet meer verlaten. Nog steeds krijgt hij berichten via zijn website, reacties en vragen over zijn unieke aanpak om een job te vinden. "Het is nu drie jaar geleden sinds ik de truc met de visitekaartjes probeerde, en het heeft me geen windeieren gelegd. Er gingen verschillende deuren voor me open. Via mijn blog kreeg ik de vraag om les te geven over personal branding aan een business school in het centrum van Barcelona. Daar haal ik gelijkaardige voorbeelden aan, zoals een Engelsman die zijn foto op een reclamebord zette met de boodschap dat hij werk zocht. Of de Spanjaard die al zingend op een ukelele zijn cv meedeelde in de metro. Intussen kreeg ik een nieuwe positie bij SEAT, waar ik me focus op de online positionering en de coördinatie van de online advertenties in de tien voornaamste markten van SEAT. Het leuke aan de job is dat ik de technieken die ik leerde dankzij mijn project nu kan gebruiken om het bedrijf online zo aantrekkelijk mogelijk te maken als autoproducent."

ALLE DAGEN VAKANTIE

Michiel had zijn hart aan Spanje al verloren tijdens reizen met zijn familie. Het aangename klimaat, de gezellige sfeer en nabijheid van de zee spraken hem aan. Zelfs nu hij er zijn dagdagelijkse rituelen en verplichtingen heeft, blijft het vakantiegevoel voor hem nazinderen. "Op een half uur rijden zijn we aan de Middellandse Zee. Het bruisende centrum van Barcelona en zijn cultureel aanbod is vlakbij. En noordelijk vind je prachtige natuur en bergen."

Spanje is groot en er is veel te ontdekken, er zijn ook verschillende klimaten terug te vinden, zo ervaren Michiel. Hij geniet ervan met zijn gezin stilaan meer van het land te ontdekken. "In Barcelona is het doorgaans zonnig en mensen leven buiten, ik vind het er ideaal. Vorig jaar bezochten we Sevilla in de lente, we vonden het er heerlijk, maar hoorden dat het in de zomer verschrikkelijk heet kan worden. San Sebastian ligt dan weer aan de Atlantische Oceaan, de andere kant van Spanje, en daar ervaren we een eerder Normandisch klimaat."

INTERNATIONALE WERKOMGEVING

Het opvallende aan de Spaanse werkmentaliteit is ongetwijfeld de mañana-ingesteldheid. Voor alles is altijd nog een morgen. Maar nog meer zelfs het levensritme, dat beïnvloed is door het klimaat. Een werkdag met namiddagpauze van 14u tot 17u is geen uitzondering. "Dat is moeilijk te combineren met een gezinsleven, want je bent verschrikkelijk laat thuis. Avondeten gebeurt hier volgens gewoonte trouwens heel laat, wanneer de temperatuur gedaald is. Bij het bezoek van mijn ouders wilden we eens om 18u op restaurant, maar er is dan gewoonweg nog niets open." Dat Michiel bij een internationaal bedrijf werkt, biedt hem heel wat voordelen. Onder andere een uit Duitsland aangestuurd uurrooster. Maar ook collega's van verschillende landen, die er een bijzonder interessante en stimulerende omgeving van maken. "Wanneer ik met collega's afspreek, krijg ik weleens het gevoel dat ik in Duitsland woon, met een iets warmer klimaat weliswaar. Over het algemeen verloopt het contact met Catalanen iets moeilijker. Maar tijdens mijn studiejaar ging ik bewust op kot iets buiten het centrum, met een Catalaanse kotgenoot. Via hem leerde ik Spanje kennen zoals het echt is, de lokale bewoners en festiviteiten."

KROATISCHE INVLOED

Via die kamergenoot leerde Michiel ook zijn Kroatische echtgenote kennen. Een deel van haar familie woont in Spanje. Hun huwelijk besloten ze op 'gemeenschappelijke grond' te houden, in Spanje, en niet in één van hun thuislanden. Daar vond ook Alexanders

geboorte plaats. "Een speciale gebeurtenis, zeker zo ver weg van familie. Mijn ouders kwamen speciaal voor de geboorte op bezoek, maar Alexander kwam een week te vroeg. Na de bevalling moest de Skype-verbinding aan om familie op het thuisfront in te lichten en onze zoon voor te stellen." De naam van de jongen moest zowel in het Nederlands, Kroatisch, Spaans als Catalaans en Engels gangbaar zijn. Geen gemakkelijke zoektocht. "Michiel wordt in het Spaans anders uitgesproken en onlangs dacht iemand dat het een vrouwen-naam was, dus dat wilde ik mijn zoon besparen. We voeden hem zelf ook meertalig op: ik spreek Nederlands met hem, mijn vrouw Kroatisch. Onderling spreken mijn vrouw en ik een mengeling van Spaans en Nederlands en van zodra Alexander naar school gaat, zal hij er Engels en Catalaans leren. Een hele boterham. Ik las dat kinderen die meertalig opgroeien later beginnen spreken en de woorden van verschillende talen door elkaar gebruiken. We zien wel hoe het loopt."

VAN STUDENT TOT VADER

De beleving van een land gebeurt op een verschillende manier wanneer je in een andere fase in je leven bent. Daar kan Michiel alleszins over getuigen. Aanvankelijk genoot hij van Spanje als student met weinig verplichtingen en veel vrije tijd. Nu hij er werkt en zijn zoontje grootbrengt, leert hij het land vanuit een ander perspectief kennen. "Het was fijn om Spanje als student te beleven. De lessen bleken praktijkgerichter dan in Leuven en er was voldoende tijd om, zeg maar, van het leven te genieten. Nu, als vader, begin ik het Spaans onderwijs in een ander daglicht te zien. De prijs voor een hogere studie loopt op in de duizenden euro's. Ook zijn er grote verschillen in de kwaliteit van het onderwijs. Het begint al bij de lagere school, waar je moet kiezen tussen een publieke, privé-, of deels gesubsidieerde school. Een publieke school in de buurt waar je woont is gratis, voor de andere varianten betaal je tussen de twee- en achthonderd euro per maand per kind. Als Erasmusstudent vond ik het hier geweldig, vanuit het perspectief van de vader heb ik zo mijn bedenkingen over het onderwijs." Als werknemer ontdekte Michiel dan weer dat lonen gemiddeld lager liggen in Spanje en de sociale zekerheid niet te vergelijken is met die in België. Maar het dagelijks leven is goedkoper, op restaurant gaan is bijvoorbeeld heel toegankelijk. De kwaliteit van het Spaanse leven buiten de werkuren doet elk vuiltje aan de lucht verdwijnen.

www.michieldas.com

Van FETISJ tot FLIP-FLOPS

TEKST ELKE VAN DERMIJNSBRUGGE

Dit is een triest verhaal. Erg triest. Het gaat over mijn schoenen. Zorg dat je zakdoeken bij de hand hebt.

Men beweert dat Imelda Marcos, vrouw van de overleden Filipijnse dictator Ferdinand Marcos, meer dan drieduizend paar schoenen in haar bezit heeft. Dat is een getal met vier cijfers. Bij mij blijft het bij twee cijfers, desalniettemin laat ik het exacte aantal liever in het midden. Echter, mijn collectie is aan het stagneren, tegen wil en dank.

Mijn extravaganza gaat nog niet half zo ver als die van Imelda. Maar, ook ik hou van mooie dingen: natuur, woorden, kunst en mode, maar ook schoenen. Vroeger kocht ik er veel. Ik reisde zelfs geregeld af naar Barcelona om schoenen te gaan *scoren*. Ik deed echter ook andere steden aan: de oranje krokodillen-lederen schoenen kwamen uit Berlijn, in Porto kocht ik een paar cowboylaarsjes, in Hong Kong dan weer bruine mocassins met een blauwe punt en een paar purperen hooggehakte laarzen uit Gent ...

Schoenen zijn meer dan alleen schoeisel. Ze tonen welke rol je die dag speelt of welke indruk je wenst na te laten. Ik herinner het me nog toen ik een heel aantal jaren geleden een lessenreeks Nederlands aan Poolse vrachtwagenchauffeurs moest geven. Het was een woeste bende die niet makkelijk te 'temmen' viel. Ik was bijgevolg strategisch in mijn schoenenkeuze en koos resoluut voor de hooggehakte purperen laarzen, om de truckers wat angst in te boezemen. Om mezelf er wat ongenaakbaarder te doen uitzien. Geen idee of mijn opzet ooit is geslaagd, maar de chauffeurs hebben me steeds minzaam en respectvol behandeld.

Vier jaar geleden verhuisde ik naar de tropen en dat was het begin van het einde van mijn schoenenfetisj.

Optimistisch als ik was, nam ik een aantal van mijn favoriete schoenen mee naar Thailand, maar al gauw begonnen ze zienderogen weg te rotten. Schimmel, vochtigheid en extreme hitte zijn dodelijke

combinaties voor leder en zolen. De meeste schoenen zijn in een ijtempo ter ziele gegaan.

Het eerste aantal maanden keek ik verschrikt rond.

Het schoenenuniform voor de tropen bleek Crocs te zijn, regelmatig zelfs gespot met sokken. Het alternatief was plastic muiltjes. Daar stond ik dan, met mijn fetisj, op een continent waar iedereen plastic schoenen droeg. En flip-flops (teenslippers, sletsen, strandsloefen, noem ze hoe u wil) bij eender welke gelegenheid! Ik haat flip-flops. Correctie: ik haatte flip-flops. Na één jaar in Thailand, zo lang heb ik eraan weerstaan, kocht ik een paar en ik begon ze elke dag te dragen. Elke verdomde dag! Op flip-flops rondflopperen. Wat een degradatie. En het ergst van al, ik begon van mijn flip-flops te houden.

Meer dan een half jaar geleden verhuisde ik naar Oost-Afrika en de zaak werd alleen maar erger. Ditmaal pakte ik het beter aan en bracht enkel exemplaren mee die bestand zijn tegen stof, modder en algehele viezigheid. 't Is nog niet zo ver gekomen dat ik rondhos in mijn rubberen laarzen (althans, nog niet, maar dra wel wanneer het regenseizoen start), ik heb ook nog een paar met hoge hakken, roze. Uit nostalgie. Maar ik flip-flopper rond. Elke dag.

Daarenboven zijn mijn voeten constant vies en vuil, wegens het alomtegenwoordige stof. Zelfs na grondig schuren en borstelen in de douche, krijg ik het stof niet meer uit de poriën verwijderd. Het zit daar voor bijna altijd, vrees ik. Ik lak nog steeds mijn nagels, maar niet langer omdat ik hou van een teint op mijn tenen, maar wel om de zwarte rand die permanent mijn teennagels siert, te verbergen. Ik ben een flip-flop-mens geworden en ben er niet trots op.

Hopelijk kan ik op een dag teruggaan naar mijn oude zelf, een trotse schoenenverslaafde. Bij mijn occasionele bezoeken aan België open ik met een snik alle schoendozen, kijk ik met liefde en verdriet naar mijn collectie en pink in stilte een traan weg.

CONSUMENTENRECHT IN DE EUROPESE UNIE

Europese Unie, vloek of zegen? De Unie is een boeman geworden. De vluchtelingencrisis is een grootschalig menselijk drama waarvoor de Unie nog steeds geen oplossing heeft gevonden, verschrikkelijk! Maar als overtuigde pro-Europeaan wil ik ook de voordelen van de Unie in de verf zetten. Zoals vaak bij belangrijke historische verwezenlijkingen, hebben we de neiging het grote verhaal uit het oog te verliezen. Wat zijn de voordelen van de Europese Unie voor mij concreet als consument, in België of EU-buitenland?

TEKST KRISTIEN LESAGE (JURIST SPAANS RECHT, BEËDIGD VERTALER-TOLK, POSTGRADUAAT EUROPESE STUDIES)

VOEDSELVEILIGHEID

Weet u nog, de gekke koeienziekte? Wat een paniek! Sindsdien werden binnen de Europese Unie grote stappen gezet om voedselveiligheid te verbeteren. De Europese Autoriteit voor de Voedselveiligheid (EFSA - European Food Safety Authority) geeft onafhankelijk wetenschappelijk advies over wetgeving en bij voedselveiligheids crisis. Bovendien bestaat een elektronisch systeem om de herkomst van handelswaar te traceren en risico's beter te beheersen: TRACES (Trade Control & Expert System).

SPEELGOEDRICHTLIJN

In 2009 werd de Speelgoedrichtlijn uitgevaardigd, waarbij strengere regels gelden voor de veiligheid, onder meer om te waarborgen dat speelgoed uit derde landen aan alle toepasselijke Europese eisen voldoet. Bescherming tegen schadelijke stoffen en tegen gehoorschade zijn andere aandachtspunten van de Richtlijn.

COSMETICAOVERORDENING

Ook in 2009 werd de Cosmeticaverordening gepubliceerd. Ter bescherming van de gezondheid worden gevaarlijke stoffen verboden en paal en perk gesteld aan misleidende verpakking.

EUROPEES BIOLOGISCH KEURMERK

Het Europees logo, een blaadje gevormd door witte Europese sterren op een

groene achtergrond, is verplicht voor alle voorverpakte biologische voedingsproducten geproduceerd in de Unie. Daarbij hoort ook een correcte etikettering over bedrijf, herkomst en controle.

ANNULATIE BIJ ONLINEVERKOOP

Wist u dat u bij online winkelen recht hebt op bedenktijd? In principe kunt u binnen de veertien dagen uw bestelling annuleren en terugsturen. Algemeen geldt dit voor aankoop op afstand, bijvoorbeeld ook telefonisch.

CE-MARKERING

Al in 1993 lanceert de Raad de CE-markering. Dit is een markering van overeenstemming, die aangeeft dat een product voldoet aan de communautaire verplichtingen, onder meer vereisten betreffende gezondheid en veiligheid. De markering geldt zowel voor producten uit de Unie als voor invoer uit derde landen.

TRACEERBAARHEID EN CONTROLE

De bescherming van de consument binnen de EU is gebaseerd op twee grondprincipes: traceerbaarheid en controle. Om de traceerbaarheid te verzekeren, wordt de etikettering op producten streng geregeld, zo kan bij risico sneller en efficiënter worden opgetreden. Verschillende controlesystemen Europawijd zorgen voor beter toezicht op de veiligheid van allerhande handelswaar. Dit betekent niet dat de instellin-

gen van de Unie alles in handen hebben, wel dat grote inspanningen worden gedaan voor coördinatie van nationale en regionale overheden. Volgens het subsidiariteitsbeginsel staan de instanties van de Unie enkel in voor taken die niet doeltreffend kunnen aangepakt worden door lagere bestuursniveaus.

www.lesagespanje.com

Aan bovenstaande tekst kunnen geen rechten ontleend worden. De aanwijzingen hebben uitsluitend een algemene voorbeeldfunctie en kunnen niet rechtstreeks toegepast worden. Concrete situaties moeten worden voorgelegd aan een specialist. Wij zijn niet aansprakelijk voor schade die uit mogelijke verkeerde interpretatie van deze tekst, uit onjuistheden of onvolledigheid zou kunnen voortvloeien.

De wereld door de lens

Wereldburger en Gentenaar, fotograaf en slavist, Gena Kagermanov (26) bouwt zijn leven en identiteit op rond de dingen die hem begeisteren. En hij is bereid een heel eind te gaan voor zijn passies. Zo vertrekt hij weldra voor enkele maanden naar Georgië om er een fotoreportage te schieten.

TEKST JOSINE BUGGENHOUT
BEELD GENA KAGERMANOV

In 2013 vervolgde Gena zijn studies Slavistiek en Oost-Europakunde aan de UGent en volgde ze op met een studie Fotografie aan het KASK. In zijn KASK-projecten verweeft Gena zijn liefde voor Slavische talen met zijn passie voor documentairefotografie. Voor zijn bacheloropdracht trekt hij naar Tbilisi, de hoofdstad van Georgië en gedurende enkele maanden de uitvalsbasis van waaruit hij geregeld naar het grensgebied met Zuid-Ossetië zal reizen.

“Ik ben erg geïnteresseerd in thema's zoals conflict en migratie. Het stond dan ook meteen vast dat dit het uitgangspunt voor mijn bachelorproef zou worden. Mijn bestemming heb ik mede gekozen op basis daarvan”, vertelt Gena. Georgië ligt in de zuidelijke Kaukasus, is een lappendeken van verschillende volkeren, met verschillende religies en wereldvisies. “Net als de Balkan, is het een regio met een heel boeiende geschiedenis, die op veel plaatsen nog sterk doorleeft in het heden”, beseft de fotograaf.

DE PROEF OP DE SOM

Gena's project focust op de dorpen die zich langs de gesloten grens bevinden tussen Georgië en Zuid-Ossetië, een afvallige republiek die slechts door enkele landen erkend wordt en voorheen deel uitmaakte van Georgië. De regio werd in het verleden geteisterd door militaire conflicten tussen beide landen, waarbij Zuid-Ossetië op Russische hulp kon rekenen. “Het recentste conflict vond plaats in 2008. De grens tussen beide landen is sindsdien hermetisch afgesloten. Maar vanuit Zuid-Ossetië verschuift men de grens systematisch, vermoedelijk met Russische steun, waardoor sommige mensen plots in een ander land wakker worden”, duidt Gena. In zijn reeks over de grensdorpen vormt deze bewegende lijn de rode draad. “Omdat ik het zo absurd vind dat er een compleet paradoxale situatie ontstaan is: niet de mensen proberen de grens over te steken, maar het is de grens zelf die verschuift en mensen opslokt”, licht Gena toe.

De documentairefotograaf in spe is niet aan zijn proefstuk toe. Hij kent Georgië van eerdere reizen en,

ondanks de armoede, is het volk veerkrachtig, warm en gastvrij. “Het is absoluut niet moeilijk om er met iemand bevriend te raken na een kort gesprek. Georgiërs zijn heel open. Een huis is er altijd een ontmoetingsplaats en niet enkel een plek waar je je kan terugtrekken uit de wereld. Bij de meesten staat de deur altijd open voor anderen. Elke woonblok is een kleine gemeenschap op zich en dat is iets wat ik in België soms mis”, vertelt Gena.

HET WAAROM VAN DE DINGEN

Hij koos voor fotografie omdat het belang van beelden bij tekst en woorden, als een alternatieve interpretatie, volgens hem niet onderschat kan worden. “Ik studeer fotografie omdat ik geloof in het belang van verhalen die vanuit het standpunt van een fotograaf worden gebracht. Het is niet mijn bedoeling om een objectief verhaal te creëren. Een goede documentaire is voor mij geen illustratie van bepaalde feiten, want dan is het niet meer dan een persbericht. Een documentaire gaat dieper en is meer gestoeld op de persoonlijke ervaring van de maker”, verklaart Gena zijn standpunt.

Binnen deze visie zijn er enkele voorgangers die een diepe indruk nalaten op de jonge fotograaf. “*Lybian Sugar* van Michael Christopher Brown portretteert de revolutie in Libië door foto's die Brown met zijn iPhone schoot. Het zijn heel suggestieve beelden, geen typische persfoto's. Die beelden goot hij samen in een boek met alle sms'jes, mails en Facebookberichten die hij in die periode verstuurde. Het resultaat is een verslag van een verwarde westerling die zich in een

onbegrijpelijk conflict bevindt. Dat is voor mij veel eerlijker dan grafische foto's van geweld. Zo wil ik ook berichtgeven", deelt Gena.

LANG LEVE REIZEN

Het gaat Gena om zijn werk, de fotografie, maar ook om de ervaring van het reizen en om de combinatie van beide. Gena en zijn vriendin, Eline, reizen al jaren de wereld rond. Ze maken lange reizen naar niet voor de hand liggende plekken, omdat ze zoeken naar de schoonheid van het ongerepte, in de natuur en in de mens, en omdat ze een passie voor Oost-Europa en haar verloren geschiedenis delen. "We maken deze reizen omdat we ongebonden zijn en er nu, zonder kinderen of een hypotheek, de mogelijkheid toe hebben.", glimlacht Gena. "Wij trekken graag rond, blijven vaak bij mensen thuis slapen. Voor mij is dat de essentie van reizen: op plaatsen komen waar je anders niet zou komen en mensen ontmoeten die je anders niet zou ontmoeten." Het onbekende trekt aan en ontvouwt zich voor deze jonge fotograaf in beelden én ontmoetingen.

Een fotograaf nodig? Mail Gena op genakagermanov@hotmail.com en bekijk zijn Instagram op www.instagram.com/genakagermanov

U werkt of stelt
personeel tewerk buiten de E.E.R.?
Wij zijn uw bevoorrechte partner.

pensioen
Geneeskundige verzorging
ongevallen...

**RIJKSDIENST
VOOR SOCIALE ZEKERHEID**

Tel +32 2 509 59 59   contact@rsz.fgov.be
Victor Hortaplein 11 - 1060 Brussel

OVERZEESSE SOCIALE ZEKERHEID

Bijkomende inlichtingen op:
<https://international.socialsecurity.be>
Voor bezoeken:
Jozef II-straat 47 BE-1000 Brussel

Op de barricaden in IERLAND

De Leuvense Sarah Vanden Broeck was altijd geïntrigeerd door reizen. Op haar drieëntwintigste waagde ze de sprong in het onbekende en startte via een werkvisum een werkjaar in Australië, onwetend dat dit het begin zou betekenen van een nieuw avontuur. De avond voordat ze naar België zou terugkeren, ontmoet Sarah haar Ierse vriend. Hun liefde begint op het eerste gezicht maar moet meteen een lange afstand overbruggen. Na een jaar heen en weer vliegen, emigreert Sarah naar Ierland... Maar niet zonder haar roots én haar overtuigingen mee te nemen. Nu ijvert ze er voor keuzevrijheid, omdat ze als Belgische weet wat dat betekent.

TEKST JOSINE BUGGENHOUT

Het is de liefde die Sarah naar Ierland bracht, maar haar keuze om er te blijven is weloverwogen. “In 2008 vertrok ik naar Ierland, maar omdat we zeker wilden zijn dat dit de juiste keuze was, woonden we tussen 2011 en 2013 in België”, vertelt Sarah. Haar Ierse vriend is het niet gewend om een lange autorit verwijderd te zijn van ongerepte natuur en kan niet aarden in België. In Ierland wonen ze in een dorp dichtbij de nog woeste kust. Alle noodzakelijke faciliteiten zijn er in de buurt maar het ligt ver genoeg van de stad af om de rust van de natuur te kunnen ervaren. “België biedt een veel betere en bredere sociale zekerheid aan, maar mijn vriend vond geen job. Hij spreekt geen Nederlands, terwijl mijn Engels wel goed is. Ik heb daarnaast marketing gestudeerd, een studie die je overal kan inzetten, had enkele jaren ervaring op zak en mijn talenkennis was ook een pluspunt”, verklaart Sarah. “Belangrijker nog: in Ierland functioneren we beter als gezin.”

VLAAMSE IN IERLAND

Na de geboorte van haar dochtertje Coby en zoontje Shay in Ierland wordt het Sarah snel duidelijk dat het niet simpel is om het beste van beide werelden te combineren. Het gemis van de nabijheid van familie vlak na de geboorte is reëel. “In Vlaanderen springen mensen binnen of brengen ze *kraamkost* na een geboorte, terwijl Ieren afstand houden en enkel op uitnodiging langskomen”, zegt Sarah. “Voor opvang zijn we erg afhankelijk van onze crèche en bureaus, die af en toe op de kinderen passen. Gelukkig komen mijn ouders regelmatig langs en maken wij ook vaak de oversteek”, vertelt de jonge moeder. De achterban waarop ze thuis beroep zou doen, moet ze op andere manieren vervangen. Maar aan deze alternatieven zit een prijskaartje vast. Zo betaalt het koppel maandelijks achthonderdachtig euro per kind voor de opvang. “Er gaat bijna een maandloon op aan de crèche. Kinderzorg is niet gesubsidieerd en ook het concept van halftijds werken kent Ierland niet. Daarom blijven vele moeders thuis om voor de kinderen te zorgen, maar zelf ben ik daarvoor niet uit het juiste hout gesneden”, bekent ze. Sinds 2017 bestaat het vaderschapsverlof in Ierland. Vaders krijgen twee weken verlof aan tweehonderddertig euro per week. Moederschapsverlof is zes maanden aan tweehonderddertig euro per week. Daarna kan je als moeder nog drie maanden onbetaald bijnemen.

FEMINISME EN MOEDERSCHAP

Het moederschap wakkert Sarahs feministische kant aan. Ze wil dat haar dochter en zoon op gelijke voet staan binnen de Ierse maatschappij en engageert zich politiek om dit te realiseren. “Toen ik zwanger was van mijn dochter ging ik op twaalf weken naar de eerste afspraak in het ziekenhuis en vroeg naar de NIPT-test om Downsyndroom op te sporen. Maar dat wordt niet gedaan omdat abortus illegaal is in Ierland. De enige legale optie bij die diagnose is de zwangerschap verderzetten. Dat was de eerste keer dat ik erbij stilstond dat de abortuswet meer gevolgen heeft dan de illegaliteit van abortus alleen. Het bepaalt ook de zwangerschapszorg. De wet stelt moeder en foetus gelijk. Een abortus is enkel toegestaan wanneer de moeder in levensgevaar verkeert. Dokters hebben aangifteplicht en riskeren, net als

hun patiënten, veertien jaar celstraf voor de ingreep”, vertelt Sarah. De Ierse maatschappij wordt nog steeds geregeerd door een katholiek ethos, wat voelbaar is in de gezondheidszorg en het dagelijkse leven. Sarah en haar vriend zijn het enige ongehuwde koppel binnen hun directe omgeving en hun kinderen zijn niet gedoopt. Dat laatste kan een probleem opleveren voor de schoolcarrière van Sarahs kinderen, omdat het merendeel van de scholen onder het luik van het katholiek onderwijs valt. “De school kan een kind weigeren als het niet gedoopt is, aangezien het geboortecertificaat een van de ingangscriteria is”, licht Sarah toe. Ierland heeft een feitelijke scheiding van kerk en staat, waarbij het onderwijs financieel door de staat georganiseerd wordt maar in de praktijk onder het patroonschap van de kerk valt.

“In België vinden we bepaalde zaken vanzelfsprekend, zoals gesubsidieerde kinderopvang, nationaal georganiseerd openbaar vervoer, quota’s in politiek en directeursfuncties, onafhankelijk onderwijs.” Sarah wil bijdragen aan verandering en sloot zich aan bij de Ierse sociaaldemocratische partij, zelf co-geleid door twee vrouwelijke partijleiders. “Ik zetel in de partijraad als afgevaardigde van onze provincie en moet beslissen of ik me in 2019 als gemeenteraadslid kandidaat stel”, zegt de activiste.

IERSE STAATSBURGERSCHAP

Op haar blog *Notes by Snarah* documenteert ze haar naturalisatieproces en duidt ze haar politiek beleid. “Ik heb een aanvraag ingediend om de Ierse nationaliteit te verkrijgen. Zo kan ik me verkiesbaar stellen en zelf stemmen. Ierland hield twee jaar geleden een referendum over het homohuwelijk. Toen heeft de jeugd van Ierland, de diaspora die wereldwijd mobiel is, heel erg haar best gedaan om thuis te stemmen. De *Yes-campagne* behaalde tegen alle verwachtingen in een grote overwinning. Maar ik kon niet stemmen, wat ik vreselijk vond. Mede daarom startte ik mijn naturalisatieproces”, vertelt ze.

VECHTEN VOOR GELIJKE RECHTEN

De abortuswet veranderen, betekent een aanpassing in de grondwet, wat alleen kan via een referendum en stemming. Het ARC (*Abortion Rights Campaign*) streeft voor vrijheid, gelijkheid en keuze, zowel in Noord- als in Zuid-Ierland. “De slagzin van onze campagne is *free, safe, legal*. We willen dat de reden voor een abortus vrij staat, de ingreep gebeurt in erkende ziekenhuizen en de procedure legaal is”, legt Sarah uit. “Ik ken verschillende vrouwen die een niet-levensvatbare zwangerschap moesten uitdragen. Sommigen kiezen hier zelf voor, maar vele vrouwen moeten het gedwongen ondergaan ook al zijn ze er mentaal niet toe in staat. Mijn partij ijvert voor keuze over het eigen lichaam en leven.” De psychologische nazorg bij dit soort bevalling en bij postnatale depressies is daarnaast onbestaande binnen de reguliere, geprivatiseerde gezondheidszorg en wordt opgevangen door vrijwillige organisaties. Sarahs partij wil universele gezondheidszorg die gestoeld is op een Europees model en onder de verplichtingen van de staat valt.

EÉN VOOR ALLEN

“Ik zet me politiek in voor mijn kinderen, voor hun educatie, hun gezondheidszorg, voor mijn dochters toekomst, haar recht op lichamelijke autonomie zodat ze dezelfde kansen krijgt als haar broer”, klinkt het strijdvaardig. “Op acht maart, internationale vrouwendag, organiseren we een algemene vrouwenstaking met als actiepunt het referendum.” De campagne, onder het motto *Strike 4 Repeal*, strijdt voor gelijkheid en keuze.

Deze Vlaamse, met een politieke toekomst in Ierland, is klaar voor verandering.

<https://snarah.wordpress.com/>

Overal ter wereld thuis

Een thuis creëren in Buenos Aires, Mumbai en Londen. Nick Vermeulen (30) draait er zijn hand niet voor om. Sinds een uitwisseling voor zijn studie toegepaste economische wetenschappen hem over de Belgische grens bracht, realiseert hij zich dat je een thuis overal kunt vinden. “Hoe langer je van huis bent, hoe meer je beseft dat plekken die op het eerste gezicht heel anders lijken, eigenlijk onderdeel zijn van één geheel.”

TEKST ANNA SWAGERMAN

“Mijn reiskriebels ontstonden toen ik vrienden opzocht die op Erasmusuitwisseling waren. Dat leek me ook wel wat: jezelf onderdompelen in een nieuwe cultuur. Het voelde als een uitdaging waar ik op inhoudelijk en persoonlijk vlak iets van kon leren. Je bent jong, dus wat houdt je tegen? Ik besloot om een halfjaar in Argentinië te gaan studeren. Sinds die ervaring is reizen een gezonde drug voor mij geworden. Ik heb in totaal tweeënhalf jaar in Buenos Aires gewoond, twee jaar in Mumbai, en momenteel is Londen mijn thuis. Ik heb het geluk dat mijn partner Hannelore (26) mij met veel enthousiasme vergezelt. Ze werkt in de mode-industrie en toen we elkaar leerden kennen, studeerde ze Fashion Business in Londen, en liep vervolgens stage in New York. Net zo reislustig als ik dus. Na haar verblijf in New York is ze bij mij in Argentinië komen wonen, en creëerden we samen onze eerste thuis.”

HET AVONTUUR VAN INTEGREREN

“Ik kan me het moment nog goed herinneren dat ik me voor het eerst geïntegreerd voelde in een cultuur die niet de mijne was. Ik stond in een bar in Buenos Aires en voerde een boeiend gesprek met een local in het Spaans. Ineens zag ik mezelf van bovenaf en dacht: ‘wauw, ik sta hier in een land duizenden kilometers van België vandaan, en voer een gesprek in een taal die niet de mijne is. Natuurlijk hielp het dat ik al een paar drankjes op had, maar ik voelde echt dat ik mijn plek gevonden had.’

“De eerste paar maanden in een nieuwe stad vind ik de grootste uitdaging. Alles is anders. De taal, het eten, de geluiden. Een cultuurshock is een groot woord, maar het is altijd wel even aanpassen. Soms gaat het snel, maar gemakkelijk is het nooit. Toen ik na het afronden van mijn studie in België werd gevraagd om terug te komen naar Argentinië voor een baan in de logistiek, dacht ik dat ik dit keer snel zou wennen. Ik kende het land en de taal, dus hoe lastig kon het zijn? Toch krijg je weer nieuwe uitdagingen op je bord. Ik had tijdens mijn eerste verblijf in Argentinië iets opgebouwd met mensen die uit alle hoeken van de wereld kwamen. Zij waren inmiddels weg en daarmee verdween ook een deel van de magie van die periode. Je idealiseert je terugkomst en het kostte echt wel weer inspanning om een nieuw leven op te bouwen.”

“Juist het overleven van de uitdagingen die horen bij het settelen in een nieuw land, maken dat je het extra waardeert als er momenten

komen waarop je voelt dat je geland bent. De lange zomeravonden op ons dakterras, Hannelore en ik in de keuken en onze lokale vrienden die het vlees bereidden op de Argentijnse parilla. Unieke avonden onder een prachtige sterrenhemel in een wereldse stad, dan vergeet je de lastige momenten snel.”

“Jezelf bloot stellen aan extremen, daar moet je plezier in hebben, anders is een verblijf in het buitenland lastig. Onze periode in Mumbai is daar een goed voorbeeld van. Toen mijn voormalig werkgever voorstelde om me over te plaatsen van Argentinië naar India had ik natuurlijk verwacht dat er weer een periode van aanpassing zou volgen. Maar na Buenos Aires overleefd te hebben, leek het me relatief. Echter, Mumbai is geen Buenos Aires. De mensen daar gedragen zich zo volledig anders dan wij gewend waren. Ja, ons verblijf in Mumbai was de grootste uitdaging. Na verloop van tijd wen je aan de meeste zaken, maar het accepteren van klassenverschillen is me nooit gelukt. Als ik op kantoor een helpende hand uitstak aan degene die het vuilnis op kwam halen, dan wisten mijn Indiase collega's niet waar ze moesten kijken. Ach ja, integreren is belangrijk, maar ik kan de nuchtere Vlaming in me niet altijd onderdrukken.”

HET CREËREN VAN EEN THUIS

“Na Buenos Aires en Mumbai zijn we nu neergestreken in Londen. Deze plek voelt als een knooppunt waar alles samenkomt. Veel vrienden die we in de afgelopen jaren in verschillende landen hebben leren kennen, maken in Londen een korte stop als ze op doorreis zijn. Ik heb zojuist mijn MBA (master in business administration) afgerond en ga nu aan de slag voor Amazon. Weer een nieuw avontuur!”

“Met al die uitdagingen vind ik het extra belangrijk om een fijne thuis te creëren. We besteden veel tijd aan het vinden van een mooi appartement met een gezellige inrichting. Daarmee creëer je je eigen bubbel in de grote stad. Als je de deur uit stapt, word je blootgesteld aan drukte en chaos. Maar zodra het even te veel is, dan heb je een fijne plek om tot rust te komen. Verder hechten we veel waarde aan lekker eten. We hebben een voorraad Belgische lekkernijen in de vriezer. Charcuterie kan ik echt niet missen. Als ik

in België ben sla ik een grote hoeveelheid salami, kalfsworst en mosterdgebraad in. Die verpak ik in kleine hoeveelheden en gooi ik bij aankomst direct in de vriezer. Daar genieten we elke zaterdag van. Dat soort rituelen zijn belangrijk voor mijn thuisgevoel. In Mumbai hadden we ook zo onze vaste gebruiken. Als één van ons een baaldag had, haalden we ons hart op in een restaurant met goede rode wijn en pizza per meter. Lekker wijn is in India niet zo makkelijk te vinden, dus daar kwamen we geregeld.”

“Ongeschiedlijk kleine zaken ga je extra waarderen als je ver van huis bent. Spontaan een *pintje pakken* met vrienden, dat soort dingen. Maar als we elkaar nu zien, dan beleef je die momenten wel extra intens. Als we even terug zijn zoeken we een leuk restaurant uit waar we onze vrienden uitnodigen. Dan bouw je weer nieuwe herinneringen met elkaar op. Het is wel grappig om te merken dat niet iedereen zich een beeld kan vormen van onze levensstijl. Men vraagt wel uit beleefdheid hoe het je vergaat, maar het staat soms ver van hun eigen leefwereld af. Ach, echte vriendschap overleeft alle afstanden en verschillen. En mijn vrienden weten ook: ondanks dat Nick aan de andere kant van de wereld woont, als we hem nodig hebben, dan staat hij er.”

“We hebben momenteel nog geen plannen om terug te komen. Onze thuis in België loopt niet weg, dat is het mooie. Maar opgroeien als kind in Vlaanderen vond ik wel waanzinnig. Het is veilig en alles is binnen handbereik. Je stapt zo op de fiets naar school of tennis. Die zorgeloosheid is iets wat je in het buitenland lastig kunt evenaren. Natuurlijk kun je je rust ook vinden op het platteland in Engeland, maar dan zit ik toch liever in de buurt van familie en vrienden.”

EEN VERRIJKING

“Ik zou het iedereen aanraden om een periode van je leven in het buitenland te wonen. Durf te vertrekken! Je leert zo veel over jezelf en wordt in situaties geplaatst die je in België nooit zou meemaken. Samen met Hannelore heb ik al zo veel magische momenten beleefd! Hierdoor zijn we als koppel ook echt sterker geworden. Om het samen in het buitenland te redden is het wel belangrijk dat beide partners gemotiveerd blijven. Ik heb een getalenteerde dame aan mijn zijde, die ook haar plek moet kunnen vinden. Met name in India was dat niet altijd makkelijk. Hannelore managede daar de productie van haar kledinglijn, *Unknown Curiosity*. Als vrouw was het niet eenvoudig om dingen gedaan te krijgen. Zaken die haar dagen kostten, kon ik soms met één telefoontje oplossen. Natuurlijk horen dat soort uitdagingen er bij, maar zodra één van ons de energie niet meer heeft om dat gevecht te leveren, dan moet je dat respecteren. Dan is het tijd om naar huis te gaan.”

“De grootste verrijking van al onze reizen is dat het me meer open-minded heeft gemaakt. Je komt in contact met zo veel verschillende overtuigingen. In je eigen land beweeg je je al snel in een groep mensen met overwegend dezelfde achtergrond. Doordat ik aan zo veel verschillende levenswijzen word blootgesteld, relatieveer ik alles meer. Iedereen vult zijn leven anders in, en dat is tof om te zien!”

PIAZZA

TUSSEN REIS EN ROOTS

Deze reisgids, specifiek gericht op de ontdekking van Belgisch erfgoed op citytrips in Europa en New York, is het debuut van gelauwerd reisjournalist Erik Brusten. Een reis naar Venetië vormde de aanzet voor een avontuurlijke expeditie waar de journalist zich toelegde op het onderzoek naar sporen van de zogezegde *fiamminghi* en *flamencos*, zoals Vlamingen en Walen vroeger werden genoemd, in zestien Europese grootsteden en de metropool New York.

Wie dronk al eens een pintje in het 'Cafee' in Madrid? Kent u 'the Flemish mother of America' uit New York? Of de Waalse jongedame die in de harem van een Ottomaanse sultan belandde? De kans is groot dat u bij al deze vragen uw hoofd schudt of de schouders ophaalt. Kunstenaars, ondernemers en avonturiers uit ons land hebben in voorbije eeuwen nochtans heel wat stukjes erfgoed nagelaten in Europa en Amerika. Helaas zijn ze in de vergeetheid geraakt. En daar wil dit boek verandering in brengen! Deze reisgids biedt u een wandeling aan door zeventien grootsteden, langs kleine steegjes en grootse monumenten die elk op hun manier een link hebben met onze regionen. De diverse, historische anekdotes maken van dit boek een must-read voor eenie-

der die van reizen of (Belgische) geschiedenis houdt. De unieke insteek maakt bovendien dat u uw favoriete cultuursteden op een heel andere manier leert kennen. Ga zelf op verkenning en ontdek de vergeten 'Belgische' plekjes.

Meer info op
www.beefcakepublishing.be en
[www.facebook.com/](https://www.facebook.com/tussenreizenroots)
[tussenreizenroots](https://www.facebook.com/tussenreizenroots).

EEN ONTWIKKELINGSHELPER IN AFRIKA

Door zijn tweeëndertigjarige ervaring als ontwikkelingshelfer in Afrika is Henri Neel uitzonderlijk geplaatst om een uiteenzetting over de ontwikkelingsproblematiek in deze contreien op papier te zetten. Het succes van zijn lezingen over politiek en ontwikkeling in Afrika bleek de aanmoediging die hij nodig had om zijn schrijvershoed op te zetten. De behoefte om een

bijdrage te leveren die de kijk van mensen op de wereld en ontwikkelingssamenwerking kan verdiepen en verbreden, was dan weer de drijfveer achter het project. De schrijver komt los van met-de-vingerwijzingen en vertrekt vanuit zijn persoonlijk wedervaren in Afrika, dat als rode draad doorheen zijn eigen visie op ontwikkeling en maatschappij loopt. Het relaas wordt kracht bijgezet door sprekende foto's die de verbeelding van de lezer extra aanzetten en de hele kroniek behapbaar maken. Henri Neel hanteert een chronologische vertelstijl, met uitstapjes naar de omliggende omgeving waar hij stilstaat bij de schoonheid en de weidsheid van het continent, maar waar hij ook zijn licht laat schijnen op de vastgelopen vooruitgang. Het chronologisch opgebouwde relaas is zo gedocumenteerd en rond details opgezet, dat tijdens het lezen meermaals de vraag

rijst hoe de auteur zich zijn hele verleden zo omstandig herinnert. Zo krijgt de lezer een bijzonder rijke inkijk in de tijd van toen, die uitmondt in de dag van gisteren. De genuanceerde slotbeschouwing zet de lezer aan het denken en aan het werk, met de kennis die hij verzamelde tijdens het lezen van dit boek en met het inzicht dat hij vergaarde in maatschappelijke en politieke ontwikkelingskwesaties.

Te bestellen bij Standaard Boekhandel, www.bol.com, www.vertelpunt.be en bij de auteur zelf via

neel.henri@skynet.be.

Bekijkt u de foto's graag in kleur? Dan kan ook dit met een mail aan de auteur.

NEDERLANDSE SCHOOL IN VALENCIA OP UITSTAP NAAR HET BIOPARC

Hoe kunnen Nederlandstalige kinderen die in het buitenland wonen hun moedertaal onderhouden? Dat is een vraag die als een rode draad doorheen deze lente-editie loopt. De verschillende vertegenwoordigers van VIW en de Nederlandstalige scholen in het buitenland trachten zo goed mogelijk in te spelen op de vraag van gezinnen met kinderen die willen blijven leren in het Nederlands. Een belangrijk initiatief dat vanuit dit uitgangspunt ver-

PIAZZA

trekt, is de Nederlandse School in Valencia die georganiseerd wordt door de *Vereniging Vrienden van de Nederlandse Taal*, een Spaanse vzw, met de Spaanse naam '*Asociación de Amigos de la Lengua Neerlandesa (Comunidad Valenciana)*'. Haar Nederlandse School bestaat uit een groep Vlaamse en Nederlandse leerkrachten die samenkomen om Nederlands te leren aan Nederlandstalige kinderen, maar ook aan jongeren en volwassenen, uit de omgeving. Ze komen maandelijks bijeen op een zondag en maken er een punt van om af te spreken in een park in Valencia of in de nabijgelegen gemeente, Torrent.

De omkadering van de lessen volgt een vast stramien, wat studeren stimuleert. Aangezien de Nederlandse School haar deuren opent voor alle leeftijden, werkt men met groepjes, ingedeeld volgens het niveau van lezen en schrijven. Na de les volgt er een gezamenlijke picknick, waar kinderen en volwassenen kunnen keuvelen en gezellig samen eten. Naast de lesdagen, organiseert de vereniging en haar school ook jaarlijks een sinterklaasfeest, een paasfeest met paaseierenzoektocht, een zomerfeest en een paellazondag. In september houdt de vereniging een jaarlijkse ledenvergadering. Tegelijkertijd leiden de kinderen

en jongeren een jeugdvergadering en evalueren ze het voorbije schooljaar. Daaruit vloeien voorstellen voort die tijdens het nieuwe werkjaar worden gerealiseerd. Zo wilden de leerlingen de zoo in Valencia bezoeken. Op 27 december 2016 was het dan zo ver. Het moderne Bioparc, waar de dieren in habitats leven met verschillende diersoorten samen, was het decor voor een zonnige, leerrijke en gezellige uitstap. Voor herhaling vatbaar!

Meer info op de Facebookpagina van *Asociación Amigos Lengua Neerlandesa*.

VERHUIZEN NAAR HET BUITENLAND DOOR DE OGEN VAN DE JONGSTEN, EN VOOR HEN

Met Apen in de Tuin – Als je naar de jungle verhuist vertelt het verhaal van de zusjes Eva en Saar, die door hun ouders met hun jongere zusje en broertje op sleeptouw genomen worden naar Kuala Lumpur. Maar waaraan kunnen de meisjes zich verwachten als ze verhuizen naar de jungle? Vooral aan verrassingen zo blijkt, wanneer er plotseling een aap in de tuin verschijnt!

Schrijfster Marianne Simons woont zelf al geruime tijd met haar gezin in het buitenland en put inspiratie uit haar eigen ervaring en deze van andere

NEDERLANDSE SCHOOL IN VALENCIA

expatgezinnen tijdens de verschillende fasen van een verhuis. Het boek biedt een onmisbare voorbereiding voor kinderen die zich in een expatavontuur bevinden of er één voor de boeg hebben... In *Met Apen in de Tuin* overstijgen de positieve kanten van een verhuiservaring de negatieve aspecten, maar verstopt worden ze niet. De zusjes moeten hun vriendjes achterlaten en naar een school gaan waar ze niemand verstaan. Zal Eva nog kunnen voetballen en zal Saar het redden zonder hartsvriendin Kim? Maar het is ook spannend. Een hele nieuwe wereld gaat open, met enge en rare dieren, onbekend eten en gelukkig ook nieuwe vriendjes. De schrijfster zet in op een publiek van Nederlandstalige expatkinderen die hun moedertaal met het boek op een

ontspannende manier kunnen onderhouden. Ze zullen zichzelf herkennen in Eva en Saar, die ondergedompeld worden in een andere cultuur met een andere taal en al zoekend hun plek in de vreemde en verwarrende wereld veroveren.

Met Apen in de Tuin sluit nauw aan bij de belevingswereld van Nederlandstalige kinderen in het buitenland, is herkenbaar en leuk om lezen. De perfecte combinatie om kinderen aan het lezen te houden tijdens een verblijf in het buitenland, waar ze helemaal zichzelf kunnen zijn en kunnen openbloeien in een nieuwe omgeving, zonder hun achtergrond te verliezen of te vergeten.

Vind het boek op www.boekscout.nl/shop2/boek.php?bid=7320 en via www.bol.com.

Blue Badge gids PATRICIA

In de loop der jaren bleef de vraag naar gidstochten in Londen gestaag groeien, met een topmoment in 2012 naar aanleiding van de Olympische Spelen. Ook de brexit steekt voorlopig geen stokken in de wielen. Daarover getuigt de Vlaamse Patricia Gentry, met haar succesvolle onderneming Official London Guides.

TEKST JESSICA JACOBS

CULTURELE EN CULINAIRE BELEVING

"De meest populaire tochten zijn de klassieke oriëntatie-rondleidingen per bus, met de belangrijkste monumenten van Londen. Maar ook themawandelingen zoals 'Shoreditch Street art', waarbij we graffiti in de stad opzoeken, en de aristocratische wijk Mayfair, zijn in trek." Op Patricia's website merk je het, er is voor ieder wat wils en ze gaat verder dan de standaard trekpleisters. Zo kan je ervoor kiezen om meer te weten te komen over Londen tijdens de oorlog, over immigranten in de stad, of de invloed van de Olympische Spelen. Ze maakt ook rondleidingen op maat van de klant. Voor *foodies* behoort zelfs een privé-kookses-sie Britse gerechten tot de mogelijkheden.

TERUG NAAR DE ROOTS

In vijf talen leidt Patricia haar klanten rond: Nederlands, Engels, Frans, Spaans en Japans. Die taalflexibiliteit ver-raadt haar Vlaamse achtergrond, ook al werd ze de eerste tien jaar in Londen volledig ondergedompeld in de Engelse wereld. Sinds ze de 40 passeerde, voelt ze de nood om terug naar haar roots te gaan. In een wereldstad als Londen hoeft dat echter geen probleem te zijn. "Ik ging actief op zoek naar de Vlaamse gemeenschap. Jaarlijks geef ik een rondleiding aan de leden van de Vlaamse Club en ik krijg regelmatig klanten doorgestuurd via het Flanders House en de Belgisch-Luxemburgse Kamer van Koophandel." Patricia ervaart Londen als een dure stad, die stresserend kan zijn. De vele indrukken die op haar afkomen zijn vermoeiend, maar vormen ook een bron van energie en inspiratie die ze niet meer kan missen.

Een uitstap maken met Patricia in Londen?

Meer info op www.officiallondonguides.co.uk

Sinds haar aankomst in 1995 is Patricia getuige van een hele verandering in Londen: "Conservatief, vervuild, ouderwets, dat was mijn indruk. Onder het premierschap van Tony Blair is er echter veel veranderd. Londen transformeerde tot een moderne, hippe stad met een gezond ondernemersklimaat. Er is een energie voelbaar, een kosmopolitisme dat me sterk aantrekt. Weggaan is geen optie zolang ik hier wat kan bijleren. Er is altijd wel iets van wereldniveau te beleven, van theater en muziek tot tentoonstellingen."

ALS JAPANOLOOG IN ENGELAND

Patricia leerde een Engelsman kennen en volgde hem naar Londen. Nog steeds mijlenver van Japan verwijderd, wilde ze toch gebruik maken van haar vloeiende kennis van het Japans. Een kantoorjob behoorde daarbij niet tot de opties. "Met een intensieve cursus van twee jaar kwalificeerde ik me als officiële gids, een *Blue Badge Guide*. Daarbij combineer ik geschiedenis met mijn passie voor talen. De aanvragen voor rondleidingen bleven binnenstromen en het idee voor Official London Guides groeide. Intussen coördineer ik het werk over zo'n twaalf zelfstandige gidsen, stuk voor stuk gecertificeerd. Enkel wie zo'n certificaat heeft, mag rondleidingen geven op historische sites zoals Westminster Abbey of St. Paul's Cathedral."

Gespot

INGE DEMYTENAERE

VIW-VERTEGENWOORDIGER DOMINICAANSE REPUBLIEK
VASTGOEDMAKELAAR

—

TEKST JESSICA JACOBS

WAAROM DE DOMINICAANSE REPUBLIEK?

Die bestemming was een ingeving van het moment: ik wou weg en dacht aan de Caraïben. Na een korte verkenning van de Dominicaanse Republiek verkocht ik mijn huis en mijn zaak. Iedereen verklaarde me voor gek dat ik los van de job emigreerde. Het was inderdaad niet voor de hand liggend. Mijn dochter was op het moment dat we verhuisden, in 1990, negen jaar oud. Maar we vonden beiden onze draai, zij op de Amerikaanse school, en ik aanvankelijk als turnleerkracht.

JE WERKT NU IN DE IMMOBILIËNSECTOR?

Klopt, ik verhuur en verkoop woningen en doe aan *property management*, het beheer van huizen, zeg maar. De meerderheid van mijn klanten zijn buitenlanders met een financiële reserve die een eigendom wensen te kopen. Ik geef hen informatie over de gang van zaken bij een aankoop op de Dominicaanse Republiek. Als je het hier wil

maken, kan dat zeker, op voorwaarde dat je hard werkt. Daar maakte ik handig gebruik van. Dankzij mijn uitgebreide talenkennis had ik nooit een probleem om hier werk te vinden.

ALTIJD MOOI WEER, WAT DOET DAT MET EEN MENS?

Het is weleens te warm, maar de zon maakt iedereen vrolijker, dat is gewoon een feit. De Dominicaanse Republiek is een gekende vakantiebestemming. Natuurlijk, ergens wonen is anders dan er op vakantie zijn. Maar als het weer meezit, geeft het niet om enkele uren te moeten werken. Nadien ga je op een terrasje genieten. Deze omgeving verbetert de kwaliteit van mijn vrije tijd.

WELKE MENSEN TREKT HET LAND AAN?

De Dominicaanse Republiek heeft een interessante regeling voor gepensioneerden. Maar ook wie hier werk vindt, kan makkelijk het land inkomen. Dat is veel voor de

hand liggender dan bijvoorbeeld in de VSA. Mijn dochter kreeg een goede scholing en vertrok op haar zeventiende voor hogere studies naar Amerika. Intussen is ze 36 en woont ze in New York, maar elke kans die ze krijgt om een weekend hier te zijn, staat ze er.

VLAMINGEN SAMENBRENGEN, IS DAAR NOOD AAN?

Het is niet levensnoodzakelijk, maar als we samenkomen, dan herkennen we elkaars gemis aan een Belgische ambassade of consulaat. Als VIW-vertegenwoordiger ben ik dan de voor de hand liggende vraagbaak. Vooral voor wie wil immigreren is hulp belangrijk. De geïntegreerde migrant, die trekt zijn plan. Toch organiseer ik ieder jaar een lunch of koffiemoment voor landgenoten. Om de afstanden te overbruggen, doe ik dat al eens op een andere locatie. Want, al is het wegennet al fel verbeterd, de afstanden blijven relatief groot.

Prettige reis!

www.b-europe.com
One platform to all trains

Waarom boeken bij NMBS Europe?

- ✓ Het grootste internationaal aanbod
- ✓ De laagst beschikbare tarieven
- ✓ Een voordelige annuleringsverzekering
- ✓ Dienstverlening 7/7

Info en reservering

 www.b-europe.com

 Mobile app

 Contact Center NMBS Europe
> 070 79 79 79 (€0,30/min)

Special Products > 070 79 79 70 (€0,30/min)

Groepen > 070 79 79 81 (€0,30/min)

NMBS stations met internationaal aanbod

 Door NMBS Europe erkende reisagentschappen